

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domoljubca«, naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Novega Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Bitka v narodni skupščini.

Poj za osvoboditev Slovenije in Hrvaške izpod centralističnega jarma in iz krempljev liberalnih korupcionistov je stopil v novo dobo. Iz peščice slovenskih poslancev SLS, ki se že štiri leta bijejo za Slovenijo, njeno gospodarstvo in njeno kulturo je zrastle enotna in trdna

srbsko-hrvatsko-slovenska Irbnta.

Ustvaril se je Blok narodnega sporazuma in ljudske demokracije. V tem bloku so vsi Slovenci in Hrvatje ter velik del Srbov. Ta blok sedaj skupno bije veliki boj za gospodarsko osvoboditev države iz korupcije ter za sporazum med tremi narodi.

V nedeljo je začela zborovati narodna skupščina z dnevnim redom: potrditev izvoljenih poslancev na podlagi predlogov verifikacijskega odbora.

Najprvo je predsednik opozicije, poslanec Davidović prebral program Bloka narodnega sporazuma. Ta program obstoji v bistvu v tem: sporazum med narodi na podlagi enakopravnosti, demokratska vladavina po angleškem vzoru (v Angliji je namreč kralj samo predstavnik države, vlada pa se mora vedno poveriti večini), samouprava (avtonomija) vseh edinic od narodne skupščine do občine, gospodarsko delo na podlagi stanovskega sporazuma, odklanjanje vsake diktature, dvig kmetijskega stanu na podlagi združništva.

O tem programu bomo še podrobneje razpravljali.

Značilno je, kar je povedal Ljuba Davidović kot uvod k programu bloka narodnega sporazuma. Rekel je:

»Ne morem priznati pravilnosti izvršenih volitev, ker takih volitev še ni bilo niti v mali predvojni Srbiji, niti v sedanji razširjeni domovini. Zakon je izgubil veljavo in ustava se ne spoštuje. Cilj naših prizadevanj je bil, da se urede naše notranje razmere in da se vpostavi ugled naše domovine v tujini.

Dve politiki sta bili v boju. Prva politika je za sporazum na osnovnih načelih de-

mokracije, vlada pa je šla v volitve s politiko trde roke, ki je postala polagoma politika barbarstva. Mi smo dobili večino glasov za politiko sporazuma, vlada pa je dobila le manjšino. Dokaz, da narod hoče sporazum. Volitve so bile za sporazum in proti sporazumu. Vlada ni smela nastopiti očitno proti sporazumu. Zato si je izmislila boljševisko nevarnost. Minister Ninčič je odpotoval v inozemstvo, kjer je iskal pomoč za protibojševiško fronto. Pozvali so celo Cankova na pomoč.

Gospodar! Mi smo šli na volitve z geslom za sporazum in dobili smo večino. Zato imamo pravico, da to politiko nadaljujemo tudi po volitvah.

Nato je govoril dr. Hohnjec, ki popisuje grozna volivna nasilja od strani vladnih strank.

Papeževo pismo.

Ko je omenjal, kako so liberalci zlorabljali vero in Cerkev ter papeža v svoje sleparske namene pri volitvah, kako so celo dali natisniti izmišljeno pismo papeževga tajnika kardinala Gasparija, tedaj so bili liberalci tako predrzni, da so to tajili. Tedaj pa je dr. Hohnjec vzel iz predala lepak ter ga razgrnil pred poslanci, ki so se silno zanimali za to slavno papeževo pismo, ki je bilo napisano in podpisano v uredništvu »Jutra«. Liberalci so osramočeni gledali v tla ter od jeze spreminjali barve.

Divjaški govor proti Slovincem.

Nato je nastopil znani italijanski junak dr. Pivko ter v svojem prvem govoru tako grdo udrihal po slovenskih duhovnikih in slovenskih volivcih, da naši poslanci tega niso mogli mirno prenašati. Dvignili so tak hrušč, da je moral ubogi Pivko prenehati s svojim »govorom«. Ko je zopet prišel do sape, je končal svoj govor s pridigo nekega kaplana na Štajerskem, ki je govoril o kralju Herodu, Pivko pa je obrnil to na kralja Aleksandra.

Po govoru dr. Pivka je dr. Žerjav stopil k njemu ter ga ozmerjal, ker je tako nerodno govoril in s tem še radikalne poslance odbija.

Štajerske volitve.

Potem ko je zbornica z večino par vladnih glasov potrdila izvolitev vseh poslancev, katere je predlagala večina verifikacijskega odbora kot nesporne, se je otvorila debata o volitvah v štajerskem volivnem okrožju, ki jih hočejo nasilno razveljaviti.

Govoril je najprvo g. Smodej, ki je razkrival strašne sleparije in nasilja, ki so jih izvrševali Žerjavovci v Sloveniji. Ožigosal je dr. Žerjava, ki je uvedel najgrši dosedaj pri nas nepoznani volivni boj. Ko so samostojni demokrati venomer izzivali, naj navede dejstva o dr. Žerjavu, je Smodej začel naštevati

korupcije Žerjavovcev.

Gospodje pravijo, da v Sloveniji ni samostojne demokratske klike in da naj za svojo trditev, da je v Sloveniji SDS klika, navedem dokaze. Dobro, tukaj so dokazi izpred sodišča. Meseca decembra 1919 je iz Nemške Avstrije bilo utihotapljenih 6 milijonov kron. Kdo jih je utihotapil? Bil je neki direktor Žerjavove banke. Belgrad je odredil proti njemu preiskavo. Ali Žerjav je bil takrat podpredsednik deželne vlade in je direktor zve-

Da sem kot rožica, lilija,
da vedno se smejem vesela,
to je zasluga najboljšega,
slovečega mila —

„Gazela“

del, da bo prišlo do preiskave. To je ugotovljeno v sodnih aktih.

Politika samostojnih demokratov je šla v Sloveniji za tem, da napolni bisage ne samo svoje stranke, ampak tudi strankinih pristašev. Hočem dokazati s slučajem izpred sodišča. V Ljubljani živi spoštovan človek, ki ni pristaš naše stranke. To je trgovec Knez, ki je bil radi prestopka zakona o živilih pravomočno obsojen na 14-dnevni zapor. Jasno je, da mu je bilo neugodno, da je bil obsojen na 14-dnevni zapor in je to povedal dr. Žerjavu. Odgovorilo se mu je, da bo pomiloščen, ako Knez da kot protidajatev za strankin fond četrt milijona. (Pribečević se razburja.) Tako se je zgodilo. Vi, minister, se razburjate, če pravim, da je taka klika.

Odgovoril bom g. ministru na njegov poziv, naj povem dejstva o kršenju pisemske tajnosti. Poslanca Gjuričič in dr. Janič sta pričeli tej aferi. Nek pristaš je interveniral pri dr. Janiču, ki je bil takrat na Bledu. Dr. Janič je napisal pismo. Čudno je, da to pismo niti po enem mesecu ni prišlo v Belgrad in da je za njegovo vsebino izvedel Žerjav, preden ga je dobil v roke Gjuričič. To je dokaz za kršenje pisemske tajnosti in za teror, da izve politična osebnost za vsebino pisma prej nego tisti, na kogar je naslovljeno. (To je škandal.) Naštel sem nekatera dejstva. Ali jih hočete še več?

Vse te stvari proti dr. Žerjavu in njegovim pristašem je dal na svetlo Čiro Kamenarović. Toda dr. Žerjav ga ni tožil za stvarne očitke, pač pa ga je tožil po § 104. srbskega kaz. zak., češ, da ga je žalil kot ministra.

Imamo pa še tu drugo afero, radi katere je bil dr. Žerjav obsojen po § 486. kaz. zakonika, t. j. radi lahkomišelnosti bankrota. (Medklic iz sredine: »Kdaj je to bilo?«) Leta 1914. Ko je bil minister za pravosodje odsoten, je dr. Kramar predložil dr. Žerjavu v pomiloščenje. (Pribečević: »Katerega leta?«) Leta 1919! V zakonu je določba, katera določa, da je potrebna za poslanca kvalifikacija. Vprašati je treba, ali je kvalifikacija potrebna tudi za ministra? (Ploskanje na levici.) Ako smatrate, da so take kvalifikacije zadostne, ostanite skupaj s samostojnimi demokrati. Ako pa mislite, da ni podana zadostna kvalifikacija, potem pa izvajajte iz tega svoje posledice.

Pivkova lajna.

Dr. Ljudevit Pivko je v verifikacijskem odboru kakor tudi v včerašnjem govoru začel s staro obrabljeno lajno proti slovenski duhovščini. Ta lajna je že tako ostarela, da je resen politik ne vzame več v roke. Bila je morda pred 40 ali 50 leti v službi politikov, ko so na tem zidali svoj kapital politični agitatorji. Če ima slovenski narod zaupanje do svoje duhovščine, ga ima zato, ker ima duhovščina za narod velike zasluge. Če bi imeli vaši pristaši take zasluge za narod, potem bi jih v skupščini kovali v zvezde. Ko ni bilo niti enega pristaša dr. Pivka in dr. Žerjava, je že slovenska duhovščina stala na svojem mestu. Prva je duhovščina pisala slovenske knjige, organizirala slo-

vensko književnost, reševala slovenski narod oderuštva raznih ljudskih pijavk. Duhovščina se je borila za pravice svojega naroda. Zato je naravno, da goji slovensko ljudstvo globoko spoštovanje do duhovništva. (Ploskanje.)

Ako bi kdo slovenski duhovščini očital take afele, kakor je afera Turn-Taxis, potem verujte, da ne bi duhovščina imela nikdar nobenega vpliva na naše ljudstvo. Ker takih afer ni, zato ima slovensko ljudstvo do svoje duhovščine veliko zaupanje. To kaže, da ima slovenski narod globoko ukorinjen smisel za moralno in poštenje. Hvala Bogu, da ga ima!

Politična zavednost slovenskega ljudstva.

Dr. Pivko je rekel, da SLS stoji in pade z duhovščino. Lahko rečem, da je naša stranka tako močno organizirana, da bi ostala, če bi ne bilo nobenega duhovnika, ravno tako krepka naprej, kakor doslej. To pa zato, ker je naša stranka stranka poštenja in zato je vsa duhovščina z njo. Naša stranka bo ostala, ker sloni na večnih principih, naša stranka bo ostala, ko ne bo nobenega vašega aferaša več! (Živahno pritrdjevanje.)

Napad na slovenske poslance. Žerjav beži.

Nato je vstal Pribečević, ki je bil radi poraznega govora poslanca Smodeja bled kot stena ter skušal zagovarjati dr. Žerjava in nasilja proti slovenskim krščanskim učiteljem. Naši poslanci so mu tako krepko sproti pobijali neresnice, ki jih je govoril, da se je mož čisto zmedel. Naši poslanci so mu neprenehoma klicali, naj govori najprej o Turn-Taxisu, o prisluzenih milijonih, toda mož o tem ni hotel nič slišati.

Ker se je Pribečević vedno bolj potapljajal in so njegovi pristaši videli, da se revež ne more več braniti, so uprizorili dejanski napad na slovenske in hrvaške poslance, zlasti na dr. Korošca, na katerega so kričali: »Potuči je treba vraga!«

Stoli so leteli po glavah hrvatskih in slovenskih poslancev, klopi so sploh razbili, njihove dele pa so samostojni demokrati metali kot diske v smeri, kjer so bili slovenski in hrvatski poslanci. Napad je bil tako nenaden in zahrbtn, da se je pozneje komaj dognalo, kdo ga je organiziral. Naši in hrvaški poslanci so napad krepko odbili. Radikalni ministri so zbežali iz zbornice, med prvimi dr. Žerjav, ki se ni potem več prikazal v zbornici, razen za kratek čas ponoči.

Zastopniki tujih držav so gledali ta napad Pribečevićevcev in Žerjavovcev ter se čudili in poročali v svoje države...

Volivna nasilja v Sloveniji

Blok narodnega sporazuma je vložil na narodno skupščino obtožnico, kjer navaja nebroj sleparij, ki so jih izvrševali žerjavovci ob volitvah. Radi teh sleparij in očitnih nasilij je prišel dr. Žerjav do količnika, ko bi sicer gotovo propadel. Vse te sleparije so tako velike kršitve volivnega zakona, da bi moralo biti cela vrsta žerjavovskih uradnikov na visokih mestih takoj odstavljenih in kaznovanih z

zaporom. Seveda, za žerjavovce danes postava ne velja, pride pa čas, da bo tudi žerjavovce zadela železna pest zakona.

Radi pomanjkanja prostora navajamo tu samo nekatere stvari iz obtožnice:

1. Okrajni glavarji so dobili strog nalog, naj se shodi SLS brezpogojno razpuščajo. S tem je bil kršen zborovalni zakon.

2. Neki okrajni glavar (obtožnica navaja ime in kraj) je ponujal dvema našima županoma skupno vsoto 900.000 K, če volita Žerjava. Mnogi drugi okrajni glavarji so klicali župane ter agitirali za Žerjava, dasi je ta prestopok proti § 95. uradniškega zakona in § 96. volivnega zakona in se kaznuje z izgubo službe. Velike vsote so se ponujale tudi drugim.

3. Razpuščali so se brez razloga občinski zastopi tik pred volitvami, med ljudi pa so se raztrosile lažnive vesti, da je občinsko gospodarstvo v velikem neredu. S tem so hoteli žerjavovci škodovati SLS.

4. Protipostavno in protiustavno so se plenili in ustavljali časopisi SLS.

5. Višji železniški uradniki so hodili od pisarne do pisarne in po progah ter grozili z odpustom iz službe, kdor ne bo volil Žerjava (obtožnica navaja imena).

6. Prestavili so protipostavno nad 50 stalno nastavljenih učiteljev.

7. Poštni uradi na nekaterih krajih v zadnjem tednu sploh niso več oddajali pošiljatev, ki so prihajale od SLS.

8. Žerjavovski podjetniki in bankirji so pred volitvam zagrozili svojim delavcem in uslužbencem, da takoj izgube službo, če ne glasujejo za dr. Žerjava. (Obtožnica navaja imena.) Na ta način je cela množica pristašev drugih strank morala glasovati za Žerjava.

9. V Ljubljani so žerjavovci (obtožnica navaja imena) volili po dvakrat in večkrat namesto mrtvih, ki so bili vpisani v volivni imenik. Neki orjunec je glasoval sedemkrat.

10. Rusi v Ljubljani so morali glasovati z odprto roko.

Obtožnica zato predlaga, da se razveljavi mandat dr. Žerjava na Kranjskem in mandat dr. Pivka na Štajerskem.

Doslednost samostojne kmetijske stranke.

Kako poprej, kako sedaj?

Vsakemu Slovincu je v živem spominu žalostna resnica, da so leta 1921 pri glasovanju za ustavo poslanci Samostojne kmetijske stranke vsi od prvega do zadnjega glasovali za Pašičevo centralistično ustavo in da je takrat ministroval kmetijski minister nesrečnega spomina gospod Pucelj. Mi smo takrat povdarjali, kakšna nesreča bo to za ves naš narod, rotili poslance samostojnežev, naj ne kličejo gorja centralizma nad našo domovino, pa vse ni nič pomagalo. 29. junija leta 1921 so v svoji namodrosti za leta in leta izročili našo usodo v roke Belgradu.

Toda prišlo je bridko spoznanje tudi za samostojne kmete. Niso bili prizadeti samo zasovraženi »klerikaci«, ampak prav-

tako so bili tepeni z bičem, ki so ga sami spletli, tudi samostojni kmetje v Sloveniji. Sedaj, ko je prišlo spoznanje, da je edino Slovenska ljudska stranka šla po pravi poti, poskušajo tudi Pučjevi ljudje stopati v naše stopinje. Dne 9. in 10. marca t. l. so zborovali v Ljubljani in v Mariboru in sklenili resolucijo, kjer priznavajo svojo strašno zmoto, ki so jo skozi štiri leta vsiljevali našemu ljudstvu proti dokazom Slovenske ljudske stranke. Sklenili so namreč, da so tudi oni za široko zakonodajno samoupravo posameznih pekracij in za najširšo samoupravo okrajev in občin.

Zelo nas veseli to »spreobrnjenje« samostojnežev, četudi je bilo treba dolge dobe, da so se od nas tega naučili. Skoda, da je bila ta šola tako krvavo draga! Veseli nas, kar se je spet pokazalo, da prava misel nazadnje le prodre in nam je jamstvo, da z vztrajnostjo pridemo do končne zmage. Odslej bodo samostojneži sami najboljši dokaz, da je edino naša stranka hedila prave poti.

Ali so se tudi spokorili?

»Spreobračajo« se torej samostojneži, daj zelo počasi, toda vse kaže, da manjka pravega kesanja. Sila jih je prignala do tega, če priznavajo, da so z glasovanjem za centralizem sami sebi in drugim škodovali, ne morejo pa pozabiti sramote, da morajo stopati po stezi, ki jo jim je zgledila naša stranka. Sovraštva, nestrpnosti in zmerjanja se nočejo odvaditi. V tisti številki »Kmetijskega lista«, kjer so povedali, da gredo za nami na pot široke zakonodajne samouprave, pišejo tudi, da je nestrpnost največja zapreka za konsolidacijo države. In v prav tisti številki 30 krat rabijo, da nas ozmerjajo, besedo »klerikalizem«. V isti številki se zaganjajo v celo vrsto »farovžev« in kaplanij, napadajo duhovnike in merijo njihovo bero. Zdi se, da je zmerjanje, nestrpnost in sovraštvo bil in ostane bistveni del njihovega življenja, kakor se »spodobita« za stranko, ki ima svoje glavne sedeže za gostilniškimi mizami. Zato pravimo, da se pač »spreobračajo«, toda do pravega spreobrnjenja ne bo prišlo, ker svojih grdih grehov proti bližnjemu ne obžalujejo, ampak še nadaljujejo. Hvaležni bi nam morali biti, da smo jim pokazali pravo pot, pa nas za to zmerjajo! Kdor jih pozna, kaj boljšega ni pričakoval. Še bodo morali biti tepeni, da napravijo pokoro!

Mi se s samostojneži in njihovo zagrizenostjo neradi pečemo, ker ima naš list premalo prostora za to, toda treba je bilo pribiti, kako ponosni so lahko naši somišljeniki, da celo samostojneži radi ali neradi pričajo za pravilnost politike SLS. Pribiti pa tudi treba, kako nespameten mora biti oni, ki se še drži stranke, ki sama povečuje danes to, kar je še pred meseci proklinjala.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

NOVICAR

d Konzistorialni svetnik je postal č. g. prof. dr. Jos. Jerše. Vnetemu duhovniku odlikovanju iskreno čestitamo.

d Nove davke bo uvedla Pašić-Zerjavova vlada s prihodnjimi dvanajstimi. V sedanjem proračunu je namreč nastal velik primanjkljaj, ker so porabili ogromne svote za volitve — kako ne, če so Zerjavovci samo enemu naših mož ponujali pol milijona kron, če gre z njimi. Ta primanjkljaj bo treba pokriti z novimi davki.

d Preganjanje poštenjakov. Prof. Pečovnik v Mariboru, kjer je bil stalno nameščen, so Zerjavovci spravili v Skopje za kazen, ker je kandidiral na Davidovičevi listi. Tako bodo Zerjavovci izrinili zadnjega poštenega človeka iz »naprednega« tabora. Nam to zelo prav hodi. Le tako naprej!

d Samostojna vera. V zadnjem »Kmetijskem listu« beremo iz dopisov iz Adlešičov, da jim je vseeno, če bi bili tudi izobčeni iz Cerkve, ker da je Marindol blizu. Kdor ne pozna teh krajev, bo mislil, da je to kakor neumna grožnja. Toda Marindol je pravoslavna, torej nekatoliška župnija. S tem so dovolj povedali, kam jih srce vleče. Kar je nekatoliško, to je zanje merom najboljšo. Čez domače, čez katoliško zabavljati, to se jim zdi pa zmerom imenitno. Ne recite: Tako misli tisti samostojnež na Belokranjskem, ki je to napisal! Ne, to je bral urednik in dal tiskati, torej se je s tem tudi strinjal. Naj tisti samostojneži, ki take stvari prebirajo, malo pomislijo, kam jih vodi tak list.

d Svarimo. Liberalci ustanavljajo neko zvezo slovenskih srenj in sosesk. Može opazjamo, naj ne nasedajo žerjavovcem, ki so naše ljudi ogoljufali že za stotine milijonov kron, katere dan zadnem požira dr. Zerjavov centralizem. Z vsako tako organizacijo hočejo žerjavovci utrditi centralizem. Svarimo pravočasno.

d »Vdova Rošlinka«, znana nova veseloigra, ki jo igra ljubljansko gledališče in ki je — kakor smo že povedali — zbirka kranjskih pohotnih kvant. »Brezverska in umazana« »Domovina« pa je napisala cel članek, kjer brani in hvali ta smrdljiv dramatični šopek. Ista »Domovina« priporoča v nakup najbolj pohotne in cerkvi sovražne knjige, ki so se tiskale v slovenskem jeziku. To vse je čisto po programu »Domovine«, ki ima to nalogo: pohotnost, brezversnost in sovraštvo do vere zanesti v slehno slovensko družino. To ugotavljamo zato, da ne bo zopet kakšen takimenovani kmet iz uredništva »Domovine« sam sebi pisal pismo, da »Domovina« ni umazana in veri sovražna.

d Umrla je na praznik sv. Jožefa v javni bolnišnici v Ljubljani gospa Marija Jan, soproga posestnika, bivšega župana in bivšega poverjenika za kmetijstvo g. Jakoba Jana. Truplo so pre-

peljali v Podhom pri Bledu, kjer se je vršil pogreb minulo nedeljo. Blag ji spomin! Preostalim naše iskreno sožalje.

d Umrl je v Stični šolski ravnatelj v pokoju g. Leban v 76. letu starosti. Mir njegovi duši!

d Strašna nesreča v slovenski delavski družini na Francoskem. Iz Lievina (Pas de Calais) v Franciji poročajo: Dne 14. t. m. je zadela tukajšnjo slovensko družino Franca Morela, doma iz Smartna pri Kamniku, ki se je priselila semkaj iz Osterfelda v Nemčiji, grozna nesreča. V stanovanju je bilo pet otrok »materjo. Mati se je mudila v kuhinji, 12 letna hčerka je pa spravljala spal manjše otroke. Najdalje se je kakor navadno pomudila pri najmlajši sestrici, ki je ležala v zibelki. Naenkrat zasliši mati v sobi silen pok. Pretrašena plane, da pogleda, kaj je. Komaj pa je odprla vrata, jo objamejo plameni in dim. V sobi je eksplodirala petrolejka. Na obupni krik nesrečne žene so prihiteli ljudje in začeli reševati otroke. 12 letno deklico so našli mrtvo, ležečo preko zibelke, a malo dete je ležalo še živo na tleh. Skrbna, dobra deklica je očitno v prvem hipu pograbila sestrico, da bi jo rešila, a ognjeni element jo je usmrtil, predno je mogla storiti kak korak; pri tem ji je dete padlo iz rok. Istotako že mrtvega so našli štiriletnega dečka. Ostali trije otroci in mati so bili težko opečeni in so nezvestne prepeljali v bolnišnico, kjer je eden izmed otrok kmalu umrl. Oče Morela in dva sinova so bili začasa nesreče v rudniku na delu. Opoldne so se bili zdravi in veseli poslovili, ko so se pa ob pol 11. uri ponoči vrnili, so našli namesto prijaznega doma pusto, prazno pogorišče s strašno ožganimi telesi svojih dragih. Grozna nesreča je vse sorojake in ostale sosede globoko pretresla. Preostali družini naše najiskrenejšo sočutje in sožalje! — Slovenci v Lievinu.

d Ponarejeni bankovci. V zadnjem času so zopet začeli krožiti pri nas, posebnost v južnih krajih, ponarejeni stotinarski bankovci. V promet so jih spravili, kolikor so mogli do sedaj dognati, tuji trgovski potniki in trgovci z živino. Bankovci so sicer dobro ponarejeni, spoznajo se pa kot nepravilni po blede barvi in nerazločnem tisku.

d Šivanko je nevede pojedla gospa M. G. v Ljubljani. Šivanka je ležala na mizi, nevede je položila gospa na šivanko kos kruha, ki ga je jedla. Zataknila pa se ji je tik nad grlom. Prepeljali so jo takoj v bolnico, kjer so ji potegnili šivanko iz grla in jo tako rešili nenavadne smrti.

d Snežni zameti v Južni Srbiji in Boki Kotorski. Zadnje dni je po Južni Srbiji divjal silen snežni vihar; zaradi zametov je bil ponekod prekinjen železniški promet. Po planinah je padlo do

1 m snega, pota so neprehodna. — Tudi v Boki Kotski je zadnje dni nastopila kruta zima z mrazom in snegom. Ves promet s Cetinjem je ustavljen. Ker je bilo sadno drevje v cvetju, je vse pozeblo. — Visok sneg je zapadel tudi v Bosni in Hercegovini.

d Težka avtomobilska nesreča. Prejšnjo nedeljo popoldne so se odpeljali iz Zagreba proti Zagorju z avtomobilom italijanska trgovca Ivaldi in Fossati ter vpočepeni podpolkovnik Tacconi, ki so se vsi pečali s trgovino z jajci. Na nekem ostrem ovinku pri Lepoglavi se je avtomobil prevrnil in pokopal pod seboj vse potnike. Fossati in Ivaldi sta ostala na mestu mrtva, podpolkovnik Tacconi in sofer Rueker sta pa dobila smrtnonevarne poškodbe. Tacconi, Fossati in Ivaldi so bili lastniki igralnice »Pistolet« v Zagrebu; ko jim je oblast odvzela koncesijo, so se lotili trgovine z jajci. Vsi trije so bili zelo premožni.

d Dosedaj samostojni poštni čekovni arad v Ljubljani je dobil naslov: Poštna hranilnica kraljevine SHS, podružnica Ljubljana. Centrala je pa Belgrad, kamor bodo odslej naprej romali tudi vsi slovenski milijoni, ki so bili v ljubljanskem čekovnem uradu. Vidimo, da dr. Zerjav »dobro« dela za Slovenijo.

d Se konjski repi niso varni. V hlevu znane gostilne pri »Figovcu« na vogalu Dunajske in Gosposvetske ceste v Ljubljani je porezal neznan uzmovč konjem posestnika Srečka Trampuša iz Seničave pri Medvodah repe in mu je napravil s tem okrog 500 Din škode.

— Uboj pod Trško goro. Na poti, ki vodi nad vasjo Ločna izpod Trške gore proti cesti v Novo mesto, so dobili 18. marca dopoldne ubitega Andreja Gričarja, zidarja in dninarja, ki je delal v vinogradu in se vračal v mesto. Umorjen ali ubit je bil gotovo prejšnji večer, ker so slišali par strelcev. Bil je dvakrat ustreljen in glavo je imel čisto razbito od puškinega kopila. Ubili je bil doma iz Družinske vasi pri Beli cerkvi, nekoliko omejen, a poleg tega surov in sovražen človek. Zažgal je lazi velik kozolec graščine Bajnoč in je pred vojsko ubil sestro moža. Kdo ga je ubil, ni še dognano. Prepeljan je bil v mrtvašnico v Novo mesto.

d Most se je podrli. Sovjetske oblasti v Rusiji so priredile dne 28. febr. poizkusno obteženje novega železnega mosta čez reko Pripjatj ob mestu Mozircevu na rusko-poljski meji. Ko pa je šel čez most prvi tovorni vlak z določeno množino blaga in tehnično komisijo, se je zgradba podrli in padla v vodo. Vsi člani komisije, zastopniki oblasti in tudi železničarji so obležali mrtvi in grozno razmesarjeni.

d Usmrčen je bil te dni v Osijeku 37 letni delavec Milan Latinović, ki je ubil in oropal svojega sorodnika. Prosil je za pomilostitev, pa ni bil uslišan.

d D. D. 2. Dopis je preoseben. 10 dinarjev Vam je na razpolago.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Izseljevanje Idrjčanov v Rusijo. V Idrji se pripravlja več rudarskih družin na izselitev v Rusijo. Nekateri so že prodali svoja posestva in bodo v kratkem odšli.

Obisk novega prefekta v Idrji. Idrji je v začetku tega meseca obiskal novoimenovani prefekt (po naše deželni predsednik ali veliki župan). Sprejeli so ga zastopniki uradov in raznih korporacij, ki jih je nato povabil na kosilo. Prejšnji župan Treven mu je v slovenskem jeziku tolmačil potrebe idrjskega mesta, ki jih bo prefekt, kakor je obljubil, ugodno rešil.

Velika nesreča v Volčji dragi. V neki opekarni v Volčji dragi so delavci v več metrov globoki jami kopali ilovico za opeko. Poleg te jame pa se je nahajala druga jama polna vode. Kar naenkrat se je vdrla plast ilovice, ki je ločila obe jami, in voda je vdrla v jamo, kjer so kopali delavci ter jo je zalila. Trije delavci so utonili.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vprašanje: Rojen sem 1905, moj brat paje rojen 1912. Ali imam pravico do skrajšanega roka? M. H. V.

Odgovor: Ker brat ob priliki Vašega nabora še ne bo 17 let star, imate kot »prvenec« pravico do skrajšanega roka.

Vprašanje: Moj oče je služil aktivno in v vojski eno leto in pol. Prvi brat je bil 5 let v ruskem ujetništvu, drugi brat, rojen 1900, je začasno nesposoben, tretji brat, rojen 1903, služi pri mornarici. Jaz sem rojen 1905 in pridem letos na nabor. Ali imam pravico do skrajšanega roka? A. G.

Odgovor: Nimate pravice do skrajšanega roka, ker nista dva brata neposredno pred Vami in po vrsti služila polnega roka.

Vprašanje: Moj brat je služil pri vojakih 18 mesecev, oče pa v Avstriji aktivno 3 leta in v vojni 4 leta. Ali se očetovo vojaško službovanje pri meni vpošteva in bom dobil skrajšan rok? I. L. L.

Odgovor: Tudi očetovo aktivno vojaško službovanje se pri določitvi Vašega roka vpošteva in boste služili le skrajšan rok, ker stadv družinska člana pred Vami po vrsti služila polni rok. Pripravite tozadevna uradna potrdila in jih vzemite s seboj k naboru, da jih na zahtevo lahko predložite naborni komisiji.

Vprašanje: Moj prvi sin je služil v Avstriji 4 leta in v Jugoslaviji 2 meseca, drugi sin je služil v Avstriji 3 leta, tretji sin pa je služil v Jugoslaviji polni rok. Letos pride na nabor četrti sin. Ali bom uslišan, če prosim za skrajšan rok? F. L.

Odgovor: Četrti sin ima pravico do skrajšanega roka, ker sta dva brata pred njim zaporedoma služila polni rok.

Vprašanje: Ali imam pravico do skrajšanega roka pri sledečih družinskih razmerah: Oče je star 62 let in je služil polni rok. Starejši brat je že 8 let odsoten od doma kot dijak in je bil pri naboru spoznan za stalno nesposobnega. Jaz sem rojen 1905 in pridem letos na nabor. Mlajši brat je rojen 1910. Davka plačujemo 29 Din. J. H. B.

Odgovor: Nimate pravice do skrajšanega roka, ker nista dva družinska člana pred Vami služila polnega roka.

Vprašanje: Letos pojdem na nabor in skrbim za starše. Oče je star 49 let in ni bil vojak. Mati je stara 47 let. Edini brat je star 12 let. Imam tudi dve sestri. Davka plačujemo 15 Din. Ali imam pravico do skrajšanega roka?

NAZNAMILA

n Slov. kat. izobraž. društvo na Dobravi pri Kropi priredi na Cvetno nedeljo »Babilone«, burko in petih dejanjih. Začetek ob 3 popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Ig. 29. marca (na tiho nedeljo) bo ob 3 popoldne v »Našem domu« orlovska akademija. Nastopijo Orli s prostimi vajami in na orodju. Orlice ter obojen naraščaj s prostimi vajami! Pri akademiji nastopi tudi moški pevski zbor. Bolj natančno je razviden spored akademije iz vabil, katera se bodo razposlala! Ker je ta akademija tudi prva v »Našem domu«, zato upamo, da se odzovejo našemu vabilu vsi prijatelji naših mladinskih organizacij!

n Občni zbor kmetijske zveze za Ljubljansko okolico. Sklenjemo za dan 5. aprila 1925 ob 10 popoldne občni zbor Kmetijske zveze za Ljubljansko okolico. Občni zbor bo v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12 v Ljubljani. Dnevni red: 1. živinoreja, referent instruktor Kristof; 2. stanovska organizacija, referent tajnik Gabrovšek; 3. volitev odbora; 4. slučajnosti. Posivamo vse družnice Kmetijske zveze v sednem okraju Ljubljanske okolice, da pošlje vsaka tim več svojih zastopnikov. — Odbor

n Sv. Gregor. Vsled živahnega zanimanja občinstva za »Pasijon« ali Kristusovo trpljenje, se je tukajšnje Kat. prosv. društvo odločilo, da uprizori to priljubljeno igro na tiho in cvetno nedeljo, t. j. 29. marca in 5. aprila. Predstava se bo vršila v istem obsegu kot lansko leto. Sodeluje tudi godba, kar bo poleg izboljšane razsvetljave z acetilensko napeljavo dokaj olepšalo predstavo. Začetek predstave ob pol 3 pop. — Cene prostorov: sedež I. vrste 15 Din, II. vrste 10 Din, stojšča 5 Din. — Udeleženci izven domače fars se opozarjajo, da vstopnice naročijo že prej, in sicer vsaj 2 dni pred predstavo. — Priporočila se obenem z naročilom poslati denar, ker se naročila brez denarja upoštevajo le po možnosti. Pri naročilih, ki naj se pošiljajo na naslov: »Kat. prosv. društvo pri Sv. Gregorju p. Ortnek«, naj se navede koliko in kake vrste vstopnic se želijo in za katero predstavo: na tiho ali cvetno nedeljo.

n Kmetijsko-gospodinska šola v Repnjah (p. Vodice nad Ljubljano) priredi s 1. majem poletni kmetijsko-gospodinski tečaj, ki traja pet mesecev in sicer od 1. maja t. l. do 30. septembra 1925. V zavod, ki je v rokah školskih sester iz reda sv. Franciške, se sprejme 16 gojenk z vso potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 450 Din na mesec. Prošnje za sprejem gojenk je vlagati do 15. aprila t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodinske šole v Repnjah p. Vodice nad Ljubljano, kjer se dobe na željo potrebne informacije.

Odgovor: Ker brat še ni 17 let star, imate pravico do skrajšanega roka. Prošnje ni treba delati nobene, ampak kar pri naboru opozorite komisijo na to, da ste prvenec.

Vprašanje: Ali se črnovojniška služba vpošteva za skrajšan rok? Moj starejši brat je namreč kot črnovojnik služil 4 leta, drugi brat pa 18 mesecev v Jugoslaviji. Ali bom imel pravico do skrajšanega roka? — M. S.

Odgovor: Črnovojniška služba se ne vpošteva pri določitvi skrajšanega roka. Vendar, če je starejši brat tisti letnik, ki bi tudi v normalnih razmerah med vojsko prišel na nabor, se smatra, da je aktivno služil, čeprav je bil mogoče vpoklican že z 18. letom starosti.

PO SVETU

Bolgarski nasilniki razveljavljajo poslanske mandate. V Bolgariji vlada klika, ki se je polastila državnega krmila z nasiljem in umorom ministrskega predsednika Stambolinskega, kateri je imel za seboj velikansko večino bolgarskega ljudstva. Ti nasilneži so tedaj takoj razgnali narodno skupščino, razpisali volitve in s krutim nasiljem »zmagali«. Od tedaj pa ni več miru v Bolgariji. Umori so na dnevnem redu. Danes umori opozicija vladnega poslanca, jutri pa že vladni pristaši umore komunističnega. Seveda maloštevilni opozicionalni poslanci vladnim nasilnežem neumorno izprašujejo vest. Ker pa je njihova vest zelo kosmata, se hoče vlada tudi tega izpraševanja ubraniti. Po belgrajskem vzorcu so ta teden sklenili »zakon o zaščiti države«, razpustili komunistično stranko in razveljavili njene poslanske mandate. Druge stranke in njihovi poslanci pridejo najbrže kmalu na vrsto. Pašić in Pribičević sta v bolgarskih vladodržicah našla res verne učence.

Ukrajina — avtonomna narodna država. Ukrajina je del sovjetske Rusije. Kakor so dali ruski sovjeti ostalim deželam popolno samoupravo, tako tudi Ukrajina dobi v kratkem popolno avtonomijo. Vsi uradi, šole in druge javne naprave bodo postale ukrajinske in bodo tako popolnoma ugodili željam tamošnjega prebivalstva.

Sedem kandidatov za predsednika Nemčije. Za predsedniško mesto nemške republike se bori sedem kandidatov, ker se stranke niso mogle pri pogajanjih zediniti. Volitve se bodo vršile v nedeljo 29. marca t. l.

Solska stavka v Alzaciji. Francoska vlada je s svojimi protiverskimi ukrepi vzbudila veliko ogorčenje med katoliškim ljudstvom. Ker hoče odpraviti tudi verski pouk v šolah, so te dni v Alzaciji starši sklenili, da 3 dni ne bodo pošiljali otrok v šolo. Stavkalo je okrog 70 odstotkov otrok in se jim je pridružilo tudi mnogo učiteljstva.

Velik vihar v Ameriki. V Severni Ameriki je v petek razsajal silovit vihar, ki je zahteval na tisoče človeških živov. Nebo se je zagrnilo s črnimi oblaki, začelo je grmeti in nastal je silen piš, ki je hotel vse odnesti. Hiše so se pričele podirati in drevje se je lomilo. V nekaj trenutkih so bila porušena cela mesta in pod razvalinami je našlo smrt mnogo ljudi.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

POLITIČNI ZAPISKI

p Po 6 tednih po razpustu občinskega odbora se morajo vršiti nove volitve, tako določa zakon. Žerjavovci seveda zakona in postave sploh ne priznavajo, kadar ni njim v korist, zato razni občinski žerjavovski gerenti še naprej pašujejo nad občinami. Ni čuda, da postava sploh nima nobenega spoštovanja več, ker taki visoki zgledi vlečejo. Zato imajo sodišča in porote vedno več dela.

p Koliko pomenijo. »Dva slovenska demokratska poslanca pomenita več kot 20 klerikalnih poslancev,« piše »Domovina«. Morata že nekaj pomeniti, zakaj dosedaj ni bilo slovenskemu kmetu, delavcu in obrtniku niti za eno paro prizanešeno v neznosnih davčnih nalogih, pač pa je ravnatelj poštnega čekovnega urada ukazal, da se še tisti slovenski denar, ki se je dosedaj zbiral v Sloveniji in za Slovenijo uporabljal, prenese v — Belgrad. Seveda: liberalci so dobili 60 milijonov napitnine, g. Pašić je zatisnil pri tem eno oko in si mislil, saj bodo Slovenci in Hrvati to petkrat plačali. In milijoni čekovnega urada so že romali v Belgrad.

p Da ne pozabimo! Naši somišljeniki se spominjajo, kako so v volilni dobi naši vladi očitali, da v dveh mesecih in pol, ko je vodila državo, ni ničesar naredila. Sedaj so Pašićevi in Pribičevićevi ljudje že od konca oktobra na vladi in kaj so naredili? V kratkem bomo slišali o proračunskih dvanajstih za tri mesece in takrat bomo videli, da so naredili samo škodo. Ko bi ostala Davidović-Koroščeva vlada, bi ta delala proračun, ki bi bil ugoden slovenskim pokrajinam, sedaj bodo naredili nam neugodnega. In kdo se je takrat tako zalegal v Davidovičevu vlado? Bilo so to poleg Žerjavovcev zlasti Pucljevi ljudje. Da ne pozabimo tega, kadar bodo v »Kmetijskem listu« pisali proti žerjavovskemu proračunu!

p »Zloraba vere« se bo v prihodnje preprečila, zatrjuje brezverska »Domovina«. Ne verjamemo, da bi dr. Žerjav v to dovolil, ker sicer pri prihodnjih volitvah ne bodo mogli liberalci izdati ponarejenega pisma papeževnega tajnika, ki da sveduje vernikom, naj se ne udeležijo volitev; in liberalni listi se ne bodo mogli posluževati papeževnih »izjav«, katere so si sami izmislili, — češ da slovenska duhovščina ne sme politično delati.

p Socijalni demokratje ga niso zavrgli. Tako trdi, ko odgovarja »Domoljubu«, znani gospod Prepeluh. Mi trdimo, da jih tudi on ni zavrgel. Dokaz smo že zadnjic povedali. Gospod sedi skupaj z Antonom Kristanom v upravnem svetu socialno-demokratske Zadrugne banke. Če bo kazalo in kadar bo kazalo, bodo spet v bratskem objemu.

p Vprašali smo, pa nismo dobili odgovora, zakaj je g. Prepeluh leta 1918. lepo molčal. Namesto tega na dolgo pripoveduje, kaj je mislil tri leta kasneje leta 1921. Nam s tem ni povedal ničesar novega, po-

kazal je samo, da ima zaradi letnice 1918 slabo vest.

p Stvarno pravi, da nam je odgovoril pravi, da lahko svoje trditve dokaže. Namesto dve koloni dolgega pisanja naj bi bil gospod bivši republikanec raje kar prinesel dokaze za svoje trditve, ki jih je stresal v prejšnjih številkih svojega lista. Odgovorov na naše vprašanje in pa dokazov nam je torej še vedno dolžan. Mi ga prav lepo prosimo za to. Torej na dan z dokazil!

p Spet ugotavljate, g. Prepeluh, da je neki duhovnik zavedno o vas lagal. Nočete pa povedati, kateri in kaj. Vi, ki stvarno odgovarjate, nikar ne slepomišite, ampak povejte kar naravnost in pa dokažite. Kdor brez dokazov nekaj govori, pač ni resen človek.

p Naj nam oprostí g. Prepeluh, da se bavimo z njegovo osebo. Gotovo nam to ni ljubo in marsikateri naših bravcev se dolgočasi ob tem imenu, toda zgodovinarji si tudi ne morejo pomagati, da morajo poročati o znanem Herostratu, ki je zažgal tempelj samo zato, da bi postal slaven.

p Maščevanje zgodovine. Takoimenovana Slovenska republikanska stranka je imela v Mariboru svoje zborovanje dne 15. marca. Na tem zborovanju, ki mu je predsedoval g. Prepeluh — naj nam ne vzame za zlo, da ga spet imenujemo — so sestavili dolgo resolucijo, v kateri pa ne berete niti enkrat besede »republika«. Ali je to strahopetnost, ali je to politično spreminjanje barve? Pri nekaterih ljudeh je vse mogoče. Za ljubi kruhek in za mandatek store gotovi gospodje vse. Ostaja pa še vedno odprto vprašanje, ali je bilo pošteno, da so z besedo »republika« tako begali ljudi pred volitvami, če so jo mislili po volitvah takoj zatajiti. Ponižno prosimo od gospodov republikanske stranke odgovora na to vprašanje. Odgovorite lahko na kratko, ne da bi napisali celi dve koloni, toda možko in resno, če hočete, da se bomo z vami bavili. Torej naravnost brez ovinkarstva.

p Pomemben preokret ali »ponujamo se«. »Slovenski Republikanec« poroča o zborovanju samostojnežev in pripoveduje, da so sedaj samostojneži z bivšimi republikanci v »bistvenih« točkah edini. Mi smo bili o tem vedno prepričani, da so bili vsi ti gospodje od Prepeluha preko Puclja do Žerjava, torej ves slovenski PPZ, edini v eni bistveni točki, ki je boj proti Slovenski ljudski stranki. Saj vemo, da so v volilni borbi vsi skupaj jurišali le proti nam. Samo malo korajže je treba, pa si ves PPZ poda roke sedaj, ko se bližajo volitve v oblastno skupščino. Gospod Albin namreč dobro ve, da brez gospoda Ivana ne dobi niti v to skupščino toliko zaželenega mandata. Naši somišljeniki pa bodo vedeli, kako zelo drži pregovor: »Gliha vkup štriha«, če se tudi bratci med seboj nekoliko zlasajo.

KAMGARN in SUKNO
za moške obleke
R. MIKLAUC — Ljubljana.

SIROM · DOMOVINE

STARI TRG PRI ČRNOMLJU.

(Odgovor Domovini.)

Tukajšnje liberalce silno jezi njihov poraz in zmaga SLS pri zadnjih volitvah. Da bi dali duška tej svoji jezi, pišejo v »Domovino« dolgovazne dopise polne smrdljive gnojnice, ki bi jo radi izlili na poštene ljudi. Pa jim »ne rata«! Tako je naš kraj obdarila predzadnja t. j. 11. štev. »Domovine« kar z dvema takima dopisoma. Dopisun piše: »...151 glasov proti 250 glasovom drugih strank ni baš slajno.« — Torej po teh številkah bi bilo soditi, da je bilo oddanih 401 glas na velišču Predgrad. Tu pa že vsak pameten otrok ve, da je bilo oddanih vseh skupaj 363 glasov; izmed teh je dobila SLS 151, Zetjav 25, Pucelj 131. Prepeluh 52 in Makuc 1 glas. Kdo je torej dobil največ, kje je zmaga? Pa računajmo še malo drugače! Dopisun šteje po balkansko vse Prepeluhove glasove in Puceljeve za liberalске. Vprašamo ga zato, ali ne ve, da je Prepeluh Radičev? S kom so Radičevi sedaj? Ali morda z liberalci? In Pucelj? Ko je bila Davidovičeva (klerikalna) vlada, je bil Pucelj tudi z njo. Tudi velika večina Puceljevih volivcev se lepo zahvali, da jih dopisnik kar meni nič tebi nič prišteva med liberalce! Tako pridemo do čistega liberalnega števila 26 glasov proti 337 glasovom opozicije; ali, če ti damo še Puceljeve glasove zaradi njegove nestalnosti, ker je danes tukaj jutri tam, dobis 160 liberalnih glasov proti 283 glasovom protiliberalnih. Tako je resnično dejstvo! Ali ni to slajna zmaga nad liberalno trdnjavo? Dalje hvali dopisnik tiste liberalne učitelje, ker so tisti znani večer vodili liberalne razgrajanje in rušile nočnega miru. Kar piše o fantih, ki so naslednji večer zapeli v Trgu »Hej Slovenci!«, vprašamo: zakaj so »napredni« fantje metali kamenje izza voglov hiš na nje? Zakaj so se poskrili, ko so jih pozvali, naj se pokažejo? Saj vemo, poštenega nastopa vas je strah! Za hrabro kamenje metati zna vsak otrok! V prejšnjih Domovinah se piše o raznih prigodbah na skednjih in pod cerkvenimi pristrešji, katere pa so seveda vpisovali »napredni« fantje in dekleta. Domovina seveda zvrča na klerikalce. Obdolžiti je lahko, dokazati pa je drugače! Poljanec.

IZ KRSKE OKOLICE.

Marsikateri vinski trgovec, ki je bil namenjen na Dolenjsko vino kupiti, je že takoj ob prihodu na postaji Videm-Krško nasedel na vinske mešetarje, kateri so ob vsakem

vlakcu. Ako mešetarja vprašate, ali se še dobi kaj prav dobrega vina v goricah proti Leskovcu kakor: Brezovska gora, Selce, Drenove, Reber, vas Kobile proti Sv. Duhu itd., boste gotovo zvedeli, da sploh vina ni več v teh krajih dobiti, da ga je bilo sploh malo, in da so istega poprodali. To reklamo delajo samo v prid trem velikim vinskim kletem v Krškem. Resnica pa je, da se v gori imenovanih goricah vedno dobi pravo pristno vino skozi celo leto, ker je vseh hramov in zidanic nad 100 in 100. In vino ni zmešano iz vseh vinogradov cele Dolenjske. Samo potruditi se treba. Za vsoto, ki jo mora sedanjí čas vinski trgovec izplačati za vino, se že izplača, da gre nekoliko dalje nego kar v Krškem ostati, in kupiti »mačka v zaklju«, potem pa hajd s prvim vlakom nazaj na Gorenjsko.

IZ PODZEMELJA.

Pri nas ima organist tako pičle dohodke, da ne more živeti, zato smo imeli že več let nepritrtega »tiho nedelja«, ker nihče ni hotel službe sprejeti. Splošni želji faranov po organistu se je letos ustreglo. Pretekli mesec je prevzel službo organista g. Luka Armeni in sicer vsled tega: gospod župnik je združil službo organista in cerkvenika (ki pa vseseno ne prinaša dosti dohodkov za preživljanje družine), trgovec Fran de Cecco pa je obljubil, da bo prepustil trgovino gospe Armenijevi in ji kreditiral vso zahtevano, videč, da bo mogla organistova družina se preživljati edino tako, če bo imela še kakšen postranski zaslužek. Dne 1. marca je prevzela gospe Armenijeva trgovino, ker se je g. F. de Cecco preselil na svoj dom. Dolžnost vseh faranov je, da kupujejo svoje potrebščine v trgovini gospe Armenijev v hiši g. Rothelma, ker s tem podpirajo organista. Zavedajmo se, da ako hočemo imeti organista, ga moramo podpirati, sicer ni gotovo, da ostane pri nas. Zato pa kupujmo vsi v trgovini gospe Armenijevi, kjer je dobra in poštena postrežba, čilutske žerjavovce pa navadimo na to, da so tisti časi minuli, ko so nas lahko komandirali.

ST. RUPERT NA DOLENJSKEM.

(Orlovski nastop.)

Kakor že par let sem so naši fantje tudi letos prav lepo proslavili praznik sv. Jožefa. Zjutraj so se skupno udeležili svete maše, pri kateri je pel fantovski zbor, med sv. mašo je bil primeren prazniški nagovor in nato skupno sveto obhajilo. Popoldne pa

so priredili v dvorani orlovsko akademijo, ki je izpadla prav lepo. Spored je bil sicer malo dolg —, pokazati so hoteli pač čimveč uspehov zimskega dela na fantovskih sestankih — a bil je pester. Med dobro uspele telovadne točke članov in naraščajo, izvajane ob spremljavi klavirja, je bilo vpleteno petje moškega zbora, ki je krepko zapel mogočno orlovsko himno, Aljažovo »Na dan«, in Zajčev »Zrinjsko Frankopano«. V dveh govorih — v drugič bi eden zastopal — se je poudarjal pomen organizacij v splošnem, predvsem pa mladinskih organizacij in so se jasno očrtali veliki cilji orlovskega dela. Tudi deklamacij ni manjkalo. Mogočna skupinska vaja članov, lepo izražajočo idealno stremiljenje mladih fantov, je po dveh urah zaključila v splošno zadovoljnost prirejeno akademijo. — Občinstva se je zbralo celo veliko. Pokazalo je s svojo obilno udeležbo, da ne ceni le iger in veselje, marveč tudi resno prireditelj, kar mora biti našim ljudem v veliko priznanje. V posebno zadovoljenje je bilo prirediteljem seveda to, da so se zlasti naši vrli starši orlovskemu vabilu s tolikim veseljem odzvali. V tej njihovi dobrohotni naklonjenosti vidimo jasno dokaz, da jim je orlovsko delo pri srcu, vidimo poročilo, da smemo nanje v vseh težavah in bojih z gotovostjo računati. Čast in hvala jim za to! Naj bodo uverjeni, da bodo njih sinovi v poštenu orlovski družbi zrasti v meže-značaje Bogu v slavo in njim v ponos.

PAPEZI PRI OSILNICI.

Te dni smo se poslovili od priljubljenega učitelja g. Dragotina Vončina. Bil je dober učitelj, šel je nam tudi v vseh drugih zadevah na roko. — Kdo pa je kriv in kaj je naredil, da je moral iti? To je treba sedaj odkriti, ker se krivci skrivajo. Dne 9. oktobra lanskega leta je g. Vončina v gostilni pri Podnarju pripovedoval, kako se je v vlakcu razgovarjal z nekim srbskim častnikom, da je naša pisava bolj pripravna kakor cirilica, da mi Slovenci in Hrvati plačujemo razmeroma več davkov kakor Srbi in da ni resnična trditev, da so nas Srbi odresili, ker smo šli mi za istim ciljem. To je ranilo uho osilniškega učitelja Kokotca, ki v svojem okolisu zabija kline za Veliko Srbijo, in našega orožnika Ziza, ki sta pri drugi mizi pila. In ni šla še na glavništvo ocvadba, v kateri se trdi, kar še res ni, n. p. da je g. Vončina šel z družbo od Podnarja k Zagarju in tam protidržavne pogovore nanašal, da bi bil raj v Italiji ostal, če bi bil vedel, da je tu tako t. t. d. To je bilo 9. oktobra. Dne 31. decembra so se iz Ljubljane vračali g. Kokotec in Potočki Janez s tovaršem. V Bošljivi loki so že na Silvestrov večer pripovedovali, da je g. Vončina brzojavno iz službe odpuščen, dočim je g. Vončina to izvedel šele na Novega leta dan. In zašumelo je po fari: Mi pa sedaj vemo, koga se nam je ogibati. Tam, kjer Ziza kvarta, se ni zabavati pri kozarcu. Ne vemo pa, zakaj imamo orožnike: Razgraja lahko cele noči, izrekaš najostudnejša bogokletstva, pa ne boš naznanjen. Če pa rečeš, da v Srbiji ne plačajo toliko davka kot pri nas, pa le glej, kam se boš skril, da te ne odpeljejo.

CATEZ OB SAVI.

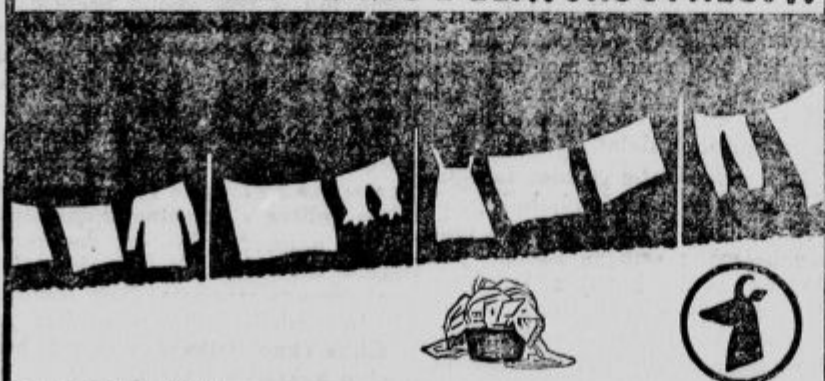
Našim liberalcem ni šlo v glavo, da bi imela Slovenska ljudska stranka v naši občini večino in iz svoje srede župara, ker mislijo da imajo samo oni patent na to, da vladajo v naši občini.

Od jeze, ker so pri zadnjih občinskih volitvah pogoreli, so napravili rekurz zoper volitve, kateri je bil pa seveda zavrnjen, ker so hoteli najti dako v jajcu.

Sedaj so poskusili še s pritožbo na upravo sodišče, in se hvalijo, da jim je pritožba sedaj uspela. Četudi se jim kako posreči volitve ovreči, večine v naši občini ne bodo nikdar več imeli. Zato bodo že skrbeli naši zavedni volivci.

Pri zadnjem občinskem proračunu so ti ljudje zopet na jasn način pokazali, koliko jim je za dobrobit občine s tem, da so zvišali plačo občinskemu slugi na 10.000 kron, in pa Zlobku 5000 kron nagrade samo zato, ker so njih pristaši in agitatorji. Če računamo

BLESČEČE BELO PERILO Z ZLATOROG MILOM!

ZLATOROG

se to, in pa še stroške za občinske volitve, če se bodo morale zopet vršiti, so nam napravili ti ljudje najmanj 12.000 kron nepotrebnih stroškov, katere bomo morali davkoplačevalci plačati pri občinskih dokladah.

Naša stranka čaka rešitve rekurza čisto mirno. Če bo pritožba zopet zavrnjena nam je prav, če jim bo pa uspelo volitve ovreči, nam je pa še ljubše, ker vemo vnaprej, da bodo dobili žerjavovci od volivcev takšno brco, kakršno si zaslužijo.

IG.

(Pogreb Orlice.)

V sredo 18. marca dopoldne smo pokopali Marijo Uršič, 17 letno članico našega orloškega odseka. Vsled dolgega bolehanja ji ni bilo dano, da bi v naši deklisli organizaciji za dalj časa posvetila svoje moči. Kot članice naše organizacije Orlice so jo Orli in Orlice ter naraščaj spremili na njeni zadnji poti. Štirje Orli v krojih so jo nosili, drugi člani so bili v krojih v sprevodu. Enako tudi Orlice, ki so nosile vence. Orlovski moški zbor ji je v slovo zapel pred hišo: »Vigred« in ob odprtem grobu pa »Blagor ji«. Ob grobu se je nato poslovila od pokojne članice z lepimi besedami s. predsednika Orlice Pavla Merzeli. Starišem in sorodnikom pokojne naše iskreno sožalje, pokojni pa želimo, da uživa pri Bogu plačilo, pokoj in mir v večnem veselju!

IZ PREDDVORA NAD KRANJEM.

(Orlovski praznik.)

Na dan sv. Jožefa so tukajšnji Orli in Orlice z velikim uspehom proslavili svoj orlovski praznik. Zjutraj so se udeležili skupno sv. maše in sv. obhajila. Naravnost očarujoč je bil pogled na dolgo vrsto samih krepkih Orlov in Orlic ter Orlic, ki so to pot tu prvič javno nastopile. Popoldne po litanijah se je vršila telovadna akademija v društveni dvorani, katero je občinstvo napolnilo prav do zadnjega kotička. Na sporedu je bilo 19 točk, ki so vse izpadle v občno zadovoljnost. Posebno lepe so bile simbolične vaje »Naprci zastava slave« in »Slepčeva tožba«, katere je občinstvo burno aklamiralo. Ker jih mnogo ni moglo dobiti več vstopnic, se bo akademija ponovila z vsem sporedom prihodajo nedeljo, dne 29. marca ob 3 popoldne v Senčurju v dvorani kat. prosv. društva. Ker je tam cder večji, bo nastopilo tudi več telovadcev. Vsem prijateljem orlovstva kličemo na svidenje v nedeljo v Senčurju!

PREDOSLIJE.

Prižadeti zadrugarji tukajšnje mlekarke zadruge so se oglasili v »Kmetijskem listu« ter si s sumničeni in psovki hočejo ohladiti dvakrat onemoglo jezo za svoj poraz, ki so ga doživeli na obč. zboru, na katerem so hoteli dobiti zadrugo v roke. »Prižadeti zadrugarje« pozivam, da stopijo pred me z odkritim vezirjem in se ne skrivajo po kukavičje, ako hočejo mene in moje poslovanje pri mlekarini napasti. Prinesite dejanja, ki bi pričala o egiptovski temi pri mlekarini, in svoje trditve podpišite kot podpisem jaz ta poziv. Če tega ne storite, ste lažnjivi zavijači in strahopetci. Solznih oči ste bili vi, ko ste s svojo samostojno listo pogoreli, dočim je bila lista sedanjega načelnstva sprejeta soglasno. Si pač niste upali glasovati, kakor niste upali podpisati svoje modrosti v »Kmetijskem listu« — Jože Umnik, posestnik na Suhli.

IZ BRUSNIC.

Tukajšnje šolsko upraviteljstvo je priredilo 14. marca za otroke brusniške in gabrske šole prav lepo in poučno protialkoholno predavanje, a v nedeljo 15. marca sta pa bili tudi dve predavanji za odrasle ljudi, katero predavanje je priredilo tukajšnje prosvetno katol. društvo. Udeležba je bila vedno velika, posebno zadnje predavanje, je bilo tako obiskano, da ni mogel nihče več v dvorano, ki je precej velika. Predavatelj je tako navdušeno in iz srca govoril, da bi ga človek cel dan poslušal. Da bi le obrodilo njegovo predavanje tudi dober sad. Ker si ljudstvo želi takih po-

GOSPODAR

Uničenje poljskih miši s karbidom.

Miši na polju in njivah napravijo ogromno škodo, če jih ne zatiramo. Letos so se posebno razpasle in grozijo uničiti ne samo našo ozimino, ampak tudi jarino, ki jo bomo posejali. Sredstev za pokončevanje poljskih miši je dovolj, toda ta zahtevajo, da se njih uporaba izvrši skupno od vseh kmetovalcev enega okraja, potem šele dosežejo popoln uspeh. Izmed pripomočkov proti mišim je znan »strijhinov oves« ali tudi strijhinova kaša, ki se polaga mišim v luknje. Nadalje imamo dušljive pline, s katerimi zastrupljamo miši v luknjah potom posebnega »Hora«-aparata.

Imamo pa tudi priprosta taka sredstva, ki dosežajo prav dovoljen uspeh. Tako sredstvo je navaden karbid, ki ga rabimo za svetiljke in ga je povsod dobiti. Ta deluje tudi kakor dušljiv plin. Če ga polijemo z vodo, razvije veliko množino plina, tako zvanega »acetilen«, ki gori z lepo svetlobo. Ta plin pa je zelo strupen in če ga razvijemo v zaprtem prostoru, zaduši vse, kar je v njem. Kako torej uničimo miši s karbidom?

Eden do dva dni preden hočemo polagati karbid, potemtamo in zamašimo vse mišje luknje na njivi. To je potrebno, da

učnih predavanj, bo tukajšnje prosvetno društvo priredilo dne 3. maša (ra dan brusniškega žegranja) krasno predavanje s kinoaparatom »Voznik smrti«.

ZUZEMBERK.

(Vse se na svetu suče ali vsake zgodbe je enkrat konec.)

V našem sokolskem in orjanskem taboru vlada globoka žalost. En steber za drugim se majo in ruši in kmalu bo vsa orjanska »štala« v žalostnih razvalinah. Komaj so prišli nekoliko do sape od klofute, katero jim je prisodilo novomeško okrožno sodišče s tem, da je njihovega zvestega člana in bivšega starosta, trgovca Hotkota »pohvalilo« za njegovo »napredno čednost krivega pričevanja s tremi tedni zapora, pa so dobili ravno za svoj glavni praznik, namreč na pustni torek še bolj uničujočo novico, da je najvišje sodišče v Zagrebu obsodilo tudi tukajšnjega notarja Carlja, njihovega ustanovitelja ter »krušnega in vinskega« očeta na 500 dinarjev globe ali dva dni zapora. No, na zaradi kazni bi si ne storili dosti, saj zasluži notar vsak dan vsaj trikrat toliko; peče jih pa pečat, ki ga je sodišče s tem vtisnilo njihovem oboževanemu voditelju. Notar Carl namreč preprija že skozi več let nekega poštenega moža iz Stavčevsi. češ ta se je izrazil, da notar laže in ljudi zavelinja. Mož pa je nastopil dokaz resnice in med drugimi pričami navedel tudi tukajšnjega g. dekana, češ, da je g. notar napravil nebrojno lažljivih ovadb zoper njega in ljudi njegovarjal, naj nečlove ovadbe podpišejo. G. dekan je pred sodiščem to potrdil. Vsled tega ga je g. notar obdolžil krive priče. Državno pravdnštvo pa se je za g. dekana potegnulo in je g. notarja obtožilo radi žaljenja priče. Skoro dve leti se je tožba vlekla. Lani, ravno ob tem času je okrožno sodišče g. notarja onrostilo, češ, da državno pravdnštvo ni pravilno sestavilo tožbe. Takrat smo mislili, da bo notar in vsa njegova garda znorela od ve-

doženemo, v katerih se nahajajo miši in ne brez potrebe razmetavamo karbid. Po dveh dneh je večji del lukenj, v katerih se nahajajo miši, odprt in sedaj začnemo s polaganjem karbida. V ta namen služita najbolje dve osebi; ena nosi karbid in ga vrže v vsako luknjo po en košček; druga oseba gre za prvo s posodo vode, zalije vsak karbid v luknji z vodo in potepta in zamaši luknjo. Plin, ki se iz karbida razvije, bo zadušil vse, kar je živega v rovu. Pri polaganju karbida moramo ga položiti precej globoko v rove, da ga pozneje z nogo ne spravimo na dan, ko ga polivamo.

Na ta način bomo uničili večino poljskih miši. Če pa ostane tupatam še kaktera živa, jo pa pozneje na isti način uničimo.

Redke ozimine.

Od naših kmetovalcev prihajajo vesti, da sta jim zima in miš napravila na ozimini veliko škodo ter jo tako zredčila, da razmišljajo o tem, ali ne bi bolje kazalo jo preorati in nadomestiti z jarino. Res je, redka ozimina se malokdaj izplača. Vendar moramo pri tem razločevati dvoje vrst redkosti: ali manjkajo na njivi celotne plasti žita, ali pa je žito samo v splošnem redko. Če so celi deli njiv prazni, potem je seveda težko pomagati, zakaj prazna

selja. Se iz Novega mesta je »Jutru« telefoniral svojo sijano zmagu. Vsi liberalni listi so ga slavili kot »odličnega naprednjaka«, ki je dobil »sijajno zadoščenje«, g. dekana pa so proglašali kot moralno obglavljenega. Naši Sokoli in orjanci so se s takim spoštovanjem ozirali na g. notarja, kot na kako nadnaravno bitje, a naši boječi tržanje so si šenetal, da mora biti s samim »ta hudim« v zvezi, da vsakega vžene. Toda državno pravdnštvo je »ta hudega« kmalu »panalo«. Pritožilo se je proti razsodbi okrožnega sodišča na Zagreb, in tam so to sodbo ne-le razveljavili, ampak g. notarja kratkimi potem obsodili in mu tako preprečili nadaljne pritožbe. Sedaj pa »Jutru« molči, kakor grob, molči tudi g. notar, samo Dvorski učitelj Dekval je začutil srčno potrebo, da v umazani »Domovini« brani ovaštvo. Se vidi, da je hodil k dobremu mojstru v šolo! Zaušnica iz Zagreba je g. notarja tako spekla, da je takoj zaprosil za preštavo iz Zužemberka. Prošnjo so mu seveda uslišali in mu dali Ptuj, kjer si bo odslej nabiral zaslug in denarja. No, pri ras si je oboje nabral toliko, da bo komaj odnašal. Lahko si torej mislite kolika žalost je zagrnila naš liberalni tehor. In ker v tretje rado gre, se je spodmaknil še tretji steber našega sokolstva, neločljivi prijatelj Carljev in Hotkotov, sodnik Jerman, ki je te dni odšel v Kočevje. Žalost naših »naprednih« za njim je neotolajljiva. Kako domače so pri nri obravnava naogovarjali svoje »brata«-sodnika: »Ti, Jakal! Sedaj pa morajo enako spoštljivo stati pred novim g. sodnikom kot klerikalci. Ker na njihovem mnenju to ne gre, bodo poklicali samega učitelja Dekvala z Dvora, da jim pomore do veljave, kakor je Dvorskim »naprednikom«. Ta je torej sedaj zadnje upanje naših sokolov in orjancev, ker je bil Dekval vedno najzvestejši učenec mojstra Carlja: če jih še ta tolažba zapusti, jim ne preostane drugega, kakor da gre sokol spat, v njegovi »štali« pa bodo zopet otepali z repom pravi junci.

mesta se bodo zarastla s plevelom in škodovala še ostalim žitnim rastlinam. Na tak način poškodovano ozimino je pač najbolje preorati in nanovo zasejati z jarino.

Drugačna pa je stvar, če je ozimina setev v splošnem redka, ker je morda vsled pozne setve zrnje slabo vsklilo ali so vsled suhega mraza šibkeje rastline pomrle, ali so pa miši napravile škodo na njivi. Pri takih setvah ni obupati, ampak se da lahko pomagati s primernim gnojenjem sedaj spomladi. Najboljše gnojilo za tako poškodovano ozimino je čilski soliter, ki nudi šibkim rastlinam takoj razpoložljivo hrano, da se okrepcajo, razrastejo in bujnejše razvijajo. Marsikateremu kmetovalcu se je zdelo naravnost neverjetno, kako se je opomogla pšenica, ki jo po končani zimi skoro ni bilo videti, kako se je razrastla in imela krepko klasje. To je tudi razumljivo, ker dušik v čilskem solitru naravnost žene rastline v rast in pomaga tudi vsem šibkejšim do močnejšega razvoja. Pri tem zadostuje 80—90 kg tega gnojila na oral.

Če zraven pognojimo še s superfosfatom, bomo dosegli še boljši uspeh pri zrnju. Potem ko smo potrosili ta gnojila po ozimini, jo nalahko prebrnemo, toda le ob suhi zemlji, z neprevec težko brano. To pa storite takoj. S takim postopanjem bomo pomagali naši ozimini na noge.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 24. t. m. Naš dinar je močno padel. Gospodarskega vzroka za padec ni, zakaj naš izvoz je še vedno dokaj čvrst. Pač pa so notranji politični dogodki močno vplivali na kurz dinarja na svetovnem trgu. Tekom zadnjega tedna je naš dinar padel v Curihu od 8:40 na 8:07 in celo do 8. Naravno je, da so domače borze sledile padanju dinarja in izredno poskočile. Tako so se kupovale tuje valute na domačih borzah po sledečih cenah: 1 funt sterling Din 303:40, 1 dolar Din 63:40, 1 zlata marka Din 15:20, 1 avstrijski šiling Din 9:02, 1 švicarski frank Din 12:25, 1 francoski frank Din 3:28, 1 lira Din 2:58, 1 češka krona Din 1:90, 1 bolgarski lev 0:48, 1 rumunski lej Din 0:33. Za 1 dinar se je dobilo 1120 mažarskih kron.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Borzne kupčije so bile v splošnem bolj šibke, ker kupci pričakujejo nazadovanja cen. Največ se je trgovalo za blago postavljeno v Ljubljano (kjer ni drugače označeno) po sledečih cenah: Pšenica domača Din 445, prekmurska fco. Dolnja Lendava Din 470; oves makedonski Din 335; koruza nova Din 225, koruza okrogla medjimurska fco. nakl. postaja Din 230, koruza fco. sremska postaja Din 182; otrobi pšenični drobni Din 210 debeli 250; ajda siva fco. štajerska postaja Din 287. Štajerski krompir fco. štajerska postaja; rdečkast Din 165, beli Din 140, rumeni Din 130. Čebula fco. štajerska postaja Din 360. — Seno fco. Maribor Din 80—90, slama Din 50—65.

g Lesna kupčija na ljubljanski borzi. Ker so se znižale prevozne tarife za les, posebno preko Sušaka, se je položaj na

našem lesnem trgu v splošnem zboljšal. Italija zopet naročuje. Najbolj nam konkurira Rumunija s svojimi nizkimi cenami, samo pri hrastovem lesu ne, ker je izvoz te vrste blaga iz te države zabranjen. — Na ljubljanski borzi se je kupčevalo pod sledečimi pogoji: Hrastovi plohi I. in II. fco. meja Din 1450, hrastovi frizi fco. Postojna Din 1380, smrekovi hlodi fco. nakl. postaja Din 260, remeljni fco. nakl. postaja Din 600, trami monte fco. Postojna Din 370, borove deske I. in II. fco. meja Din 720, Bukova drva fco. Podbrdo Din 25; bukovo oglje I. a vilano fco. meja Din 118.

g Tržišče z žitom. Cene žitu na svetovnem trgu močno nazadujejo. To je opaziti posebno v Ameriki, kjer je bil glavni izvor višinske špekulacije, ki je koncem lanskega in začetkom letošnjega leta poglajala žitne cene tako kvišku, kakor jih nismo imeli še mnogo let. Toda vesti o zadostni svetovni zalogi in da je Evropa popolnoma založena z žitom ter da je tudi Rusija ustavila vsak nakup, so popolnoma ubile to špekulacijo. Cene v Ameriki padajo od dne do dne in tudi na evropskih tržiščih, četudi ne tako močno. Posledice tega padca se čutijo v tem, da je že več trgovskih tvrdk z žitom ustavilo plačila. Poročila o posevkih iz večine držav na svetu so ugodna, vsled tega ni več misliti na kakšne ponovne visoke skoke cen.

g Tržišče s prašiči in perutnino. Iz držav, ki so glavne odjemalke naših prašičev in perutnine, poročajo o precejšnjem nazadovanju cen. To je za naše izvoznice hudo udarec, in to tem hujše, ker je naš dinar precej visok. Zaradi tega bodo morale cene za to blago pri nas še bolj popustiti. Ker so pa stroški za prašičerejo in perutninarstvo precejšnji, se je bati, da bosta obe ti panogi našega kmetijskega gospodarstva vsled nizkih cen pričeli pešati.

g Povišanje cene sladkorja. Kakor hitro je začel naš dinar tako močno padati, je jugoslovanski sladkorni kartel že povišal cene sladkorju, in sicer kockam za 50 dinarjev, kristalu pa za 25 dinarjev pri 100 kilogramih. To je storil tudi z ozirom na bližajoče velikonočne praznike, ko se konzum tega predmeta zviša.

ZIVILJA.

g Živinski sejem v Ljubljani 18. t. m. Na ta sejem je bilo prignanih 265 konj, 2 žrebeti, 66 volov, 31 krav, 2 teleti, 144 prašičev. Skupno torej 510 glav. Cene so bile: konji od 4000 do 12.000 Din par, žrebeta lanska, 8—10 mesecev stara, po 1000 Din; voli I. Din 11:25, poldeb. Din 10, vprežni voli Din 9 za kg žive teže. Krave klobasarice za kg žive teže po 5—6 Din; teleta Din 12:50—14:50, prašički za rejo 6—8 tednov stari po 200—250 Din komad. — Kupčija je bila zelo slaba, izvoza ni in domači mesarji pritiskajo na cene, ne da bi pri tem znižali tudi cene mesu. Razlika med cenami za živino in cenami za meso je dandanes nerazmerna, ker je meso še vedno skoraj tako drago, kakor ob svojčasnih visokih cenah. Žgubo imajo producenti in konzumenti, mastne dobičke pa mesarji.

g Prašičji sejem v Mariboru 20. t. m. Prignanih je bilo 152 prašičev. Povprečne

OD DANES IN VČERA

PODPISI.

Neka angleška igralka je prosila slavnega modernega dramatika Bernarda Shawa za podpis in mu je pisala, da bi se zadovoljila tudi z eno samo besedo. Shaw ni nikdar napravil te usluge; ker se pa umetnici ni hotel zameriti, se je usedel in je zapisal: »Žal mi je, da ne morem ustreči Vaši želji in Vam zato ne morem poslati svojega podpisa. Bernard Shaw.«

Veliko bolj prebrisan je bil pa najslavnejši moderni angleški pripovedovalec in opisovalec narave Rudyard Kipling. (Kipling je najbolj znana osebnost med sodobnimi pisatelji vsega sveta; v vsaki stvari, ki se je lotil, je prvovrsten.) Ni čudno, da tudi njemu nabiralatelji podpisov ne dajo miru. L. 1923. je dobil iz Chicago v Ameriki tole pismo: »Ljubi mojster! Slišal sem, da zahtevate za vsako besedo, ki jo napišete, en dolar. Imam pisma vseh slavnih pisateljev in bi imel rad tudi Vaš podpis. Pošiljam Vam pet dolarjev in Vas prosim, da mi pišete kakšno kratko poročilo.« Kipling mu je takoj odgovoril in je napisal tole poročilo: »Pošiljam Vam svoje pozdrave. Vdani — — —.« Več pa ni mogel napisati, ker mu je Amerikanec poslal samo pet dolarjev.

Tomaž Carlyle (1795—1881) — izgovori: Karlajl —, doma na Škotskem, je bil znamenit zgodovinar, modroslovec, pisatelj satiričnih romanov itd. Tudi njega so lovci na avtografe zelo preganjali. Neki tak nadlegovalec ga je na koncu izredno izredno dolgega pisma vprašal, če mu je zelo neprijetno, ako ga kakšen odkritosrčen častilec prosi za podpis. Odgovoril mu je samo tole: »Da, strohovito neprijetno!« Tomaž Carlyle. Hoteč biti nevljuden, se je podpisal in je tako izpolnil nabiralčev željo.

JUNAŠKI DELAVEC.

Zidarju Hugonu Lampiču v Trstu je izročil upravni svet delavske zavarovalne družbe proti nezgodam zlato uro. Neki drugi zidar je padel z 11 metrov visokega odra in Lampič ga je na rokah ujel. To je junaštvo prve vrste, odlikovanje z uro pa obenem tudi lepo priznanje te požrtvovalnosti.

cene so bile: pujski 5—6 tednov stari Din 125, 7—9 tednov Din 150—200, 3—4 mesece Din 250—300, 5—7 mesecev Din 500 do 625, 8—10 mesecev Din 720—850, 1 leto stari Din 1225—1350. Za kilogram žive teže se je plačevalo po 12—13 Din, za kilogram mrtve teže pa Din 16:25 do 17:50. Prodalo se je 72 komadov.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

GOSPODINJA

Praktični migljaji.

Rastlinske uši odstraniš, ako položiš deščice, trske ali lepenko, ki si jih namazala s kakim lepilom (gumi, smola, klej, sladkor) na gredice. V kratkem času je na njih polno teh živalic, ki jih lepilo trdo drži, da ne morejo stran. Z deščicami vred jih vržeš v ogenj.

Mravlje s sadnega drevja odpraviš tako: Iz saj in lanenega olja zmešaj kašo, ki jo v krogu namaži okoli debla. Nobena mravlja, pravijo, da ne prestopi tega kroga.

Koliko časa je treba sušiti meso v dimniku, je odvisno od velikosti kosa in od tega, kdaj se bo rabilo suho meso. Če pridejo kmalu na vrsto za v lonec, jih ni treba predolgo sušiti, če pa jih misliš hraniti tja do poletja, jih pusti dalje v dimu. Prav tako tudi večje kose (pleča, šunke) dalje časa (3—5 tednov), manjše kose le krajšo dobo (do 3 tedne). Izkušnja in pazljivost pokaže, koliko časa je najbolje. Znamenje, da je meso suho, je lepa rumeno-rjava barva, ko ga obrišeš oziroma umiješ. Drugo znamenje je prijeten okus po suhem mesu, če prebodeš kos z lesnim ošiljenim klinčkom.

Važno pa je, kako prekajeno meso spraviš. Zelo primerne so temne podstrešne kamrice, verne pred mišimi in podganami, kjer meso lahko visi. Ako pa nimaš takega prostora, ga spravi v zaboje ali skrinje. Priporočajo ga spraviti v gašeno apno, v pepel, v rezalnice, v otrobe ali v seno. Na dnu zaboja ali skrinje je treba natresti 10 cm visoko ene izmed imenovanih stvari, položiti na to meso, a tako, da se kosi ne dotikajo, pokriti jih zopet s plastjo vmesnega sredstva itd. do vrha, kjer jih je dobro pokriti z zadnjo plastjo. Taka izdelava je priporočljiva, da ne pride zrak do mesa in se ne spridi.

Jajca za valenje. Nad 14 dni stara jajca ne smemo rabiti za valenje. Ko hranimo jajca, jih moramo večkrat obrniti, drugače se vsede rumenjak na eno stran. Jajca, ki smo jih podložili, je treba po šestem dnevu preiskati, če so oplojena ali ne. Če pogledamo jajce proti luči skozi ovitek iz močnega temnega papirja, ali skozi široko 10—20 cm dolgo cev, vidimo pri oplojenem jajcu na sredi piko, od katere gredo na vse strani nekake žile. Jajce, ki ni oplojeno, ne kaže teh znakov. Tako jajce se po šestdnevem valenju lahko še vedno uporabi v kuhinji.

Skrb za zdravje.

Glava me boli, toži marsikdo, ki mora napenjati oči. Vživa zdravila, ki mu pa ne morejo pomagati, ker je vzrok njegovega glavobola pešanje oči. Ne napenjaj, ako mogoče, nekaj časa oči, pa bo nehal glavobol. Dostikrat so primerna očala najboljša zdravilo za take bolečine. Kdor se mora napenjati pri branju in delu, naj se obrne do zdravnika, ki mu preišče oči in ugotovi, ako mu je treba očala, začasno ali

za zmeraj. Seveda je dostikrat opešanje vida posledica pešanja krvi, in si odpomorejo oči, ako si je odpomogla kri. Tak človek mora za nekaj časa v kak drug kraj. Izpremembra zraka sama zadostuje včasih, da se poboljša kri in okrepe oči, to velja posebno za one, ki so zaposleni v tovarnah in pisarnah. Vživanje medu, ječmenovega slada ali mezge iz bobinjskega maha je ozdravilo že marsikoga.

Mezga iz bobinjskega maha. Mah operi večkrat in oplakuj s čisto vodo. Ko so se odprli listi in je mah očejen, ga pristavi na mrzli vodi. Vode toliko, da pokriva mah. Kuhaj, dokler se ne zmehča. Potem pretlači skozi sito, deni, kolikor je pretlačene gošče, toliko kandizovega sladkorja in kuhaj, dokler se ne zgosti kakor med. Jemlji večkrat po žlički.

Ozdravi jetiko, želodčne bolezni, pešanje krvi, vodenico, kašelj. Ne smeš je pa uživati več dni zaporedoma, ker se lahko pristudi.

Ječmenova mezga. Kuhaj neophan ječmen, dokler se ne loči zrno od luskin. Pretlači. Deni na $\frac{1}{2}$ kg ječmenove gošče $\frac{1}{4}$ kg kandisa in par kislih jabolk, kuhaj, dokler ni gosto kakor med. Jemlji večkrat po žlici. Za izpušcanje in druge gori navedene bolezni.

Kuhanje.

Hitro pripravljena polenovka. Namočeno polenovko, deni v lonec, jo osoli in zalij z mrzlo vodo, ko počasi zavre jo pusti na strani ognjišča za pol ure. Nato jo odcedi odberi in osnaži od kosti. Razbeli v koki polovico olja in polovico masti, prideni drobno zrezane čebule, česna in zelenega peteršilja, ko se zarumeni stresli v kozo ribo, ki jo duši nekaj minut. Ako hočeš prideni polenovki tudi ščep popra.

Kako se polenovka namaka. Kupi suho polenovko, glej, da dobiš bolj majhno ribo. Prežagaj jo dva- do trikrat, namakaj jo najprvo 2 dni v mrzli vodi, katero vsaki dan menjaj. Čez dva dni popari nekoliko bukovvega pepela; ko se ustoji, precedi lug in mrzlega prilij polenovki, kateri si vodo poprej odlila in pusti polenovko v tem lugu dva dni. Nato odlij lug, prilij zopet sveže vode; tako stori vsak dan, dokler je ne potrebuješ. Polenovka se mora namakati vsaj šest dni.

Polenovka z oljem in krompirjem. En kilogram namočene polenovke skuhaj (samo prevzi) olupl en kilogram krompirja, operi ga ter nareži na listke v kozo, ki drži tri litre eno plast krompirja, na njo naloži eno plast očščene polenovke, zopet krompir, na krompir polenovko, tako delaj dolaj, dokler imaš kaj polenovke. Na vrhu naj bo krompir. Med plasti pa natresi 4 stroke drobno zrezanega česna in zelenega peteršilja, popra in soli. Na vrh vseh plasti nalij malo več ko osminko litra olja in četrt litra vode. Nato kozo pokrij s pokrovko in postavi v pečico, da se duši eno uro, med dušenjem jo enkrat premešaj. Polenovki se

prilega kislo zelje. (Ako hočeš, lahko daš tudi več krompirja.) Ta jed je zelo dobra in nasitljiva.

Materina dušica (timijan) je mala, karkih 30 cm visoka, šopasta rastlina, z vedno zelenimi listi in prijetnim duhom. V prvem letu je treba z njo ravnati kakor z majaronom, a je zlasti v poznejših letih posebno dišeča začimba. Zadovoljna je z vsako zemljo in se najbolje razmnožuje z deljenjem korenike. V septembru se poraze ali požanje, poveže v šopke, posuši v senci in spravi v vrečkah na suhem prostoru. Za mesne jedi, obare, omake in juhe je neizogibna začimba, ki je majaron ne more nadomestiti.

Pozor, čebelarji! A.-Ž. panje, nove, na 10 satic, prodam takoj. F. Florjančič, Dravljje, p. Št. Vid nad Ljubljano.

POZOR, KMETOVALCI!

Prostovoljno prodam POSESTVO na Bledu: Hiša, hlev, dva vrta, 25 oralov njiv, 4 gozdi, 3 travniki, vse v dobr. stanju. Naslov pri upravi lista pod 1944.

Posestvo naprodaj a gospodar poslopji, hiša, hlev, kozolec, 11 oralov njiv, vrta in gozda za izsekati. Posestvo je obsejano in na solčni legi. Franc Rogelj, Pristava 1, p. Moravče.

Ivan A. Grosek, trgovec v TREBNJEM je ravno dobil iz prve roke po izjemno nizki ceni **svilene RUTE** v najnovejših vzorcih. Značno je tudi znižal cene vsemu blagu, posebno volnenemu blagu za ženske in moške obleke. — V zalogi ma zajamčeno prve vrstne CEMENT iz Trbovelj.

Oglejte si vsi bogato izbiro štof, cajgov, volnenega blaga za ženske obleke in vsega manufakturnega blaga po znatno znižanih cenah v trgovini

MIH. LAPUH — ŠKOFJA LOKA. 1532

Zdravnica dr. med.

Eleonora Jenko-Groyerjeva

DO OBJAVE NE ORDINIRA.

Sprejma dekla ki je vajena vsega kmetkega dela. — Plača mesečno 1200 do 1300 kron. — JERNEJ KLEMENC, Zg. šiška št. 12 pri Ljubljani. 1812

Išče se hlapec vaju vsega kmetkega dela, za kmetijo v hribih na Gorenjskem. — Vpraša naj se pri: R. PESELI, trgovec na Selu št. 29 p. Moste pri Lj.

Novo hišo z gostilno

in trgovino, s koncesijo prodam. Zraven so vsa gospodarska poslopja, lep sadni vrt ter 4 orali zemlje. Cena in več pri Avg. Rode, Suhadole 22, Komenda.

Dobro ohranjen VOZ PARIZAR in KOMAT z medenim okovjem po ugodni ceni PRODAJ. Franc Kurent, Jeranova ul. 14, Ljubljana. 1860

Ne pozabite,

da ste še vedno najboljši kupili: blago za obleke, srajce, nogavice, rute, majice in sploh vse manufakturno blago pri

F. Češnovar, Ljubljana,

Star. trg št. 16. 1888

Svilene rute

NAJNOVEJŠE — ravno dobile, po zelo nizkih cenah. — IVAN SAVNIK — KRANJ 5001. Pišite takoj po vzorce za različne obleke!

Fantovski večeri v pismih.

VIII.

Dragi slovenski fantje!

Pomenimo se torej danes nekoliko o tem, kako je z družinskim življenjem pri nas sedaj v teh modernih in deloma že prekomodernih časih. Ali moremo reči, da je še vedno življenje v družini temelj vsega življenja med nami? Ali ne bo nasprotno vsak precej opazil, da so dandanes družinske vezi silno zrahljane in marsikje nad vse meje popuščajo? Ta zrahljanost kajpada vse bolj čutijo in že dolgo časa čutijo drugi narodi, ne moremo pa tajiti, da se skuša bolj in bolj ugnezditi tudi pri nas.

Pred kratkim sem bral nemški mladinski list, namenjen kmetijski mladini. Prav posebno me je zanimal članek z naslovom: Kako se je pisala tvoja stara mati pred poroko? Pisavec pravi: stavim, da jih je silno malo med odraslo mladino, ki bi mi mogli dati odgovor na to vprašanje. Za mater že še vemo, za staro mater večinoma ne. Iz tega zaključuje člankar dokaz, kako malo smisla imamo dandanes za družinske vezi, z drugo besedo, kako malo je med današnjimi ljudmi razvit družinski čut. Nekdaj so mnogo dali na sorodstvo, sorodniki do zelo oddaljenih kolen so se čutili še kot udje ene same družine. Dobro lastnosti dedov in babic so se dedovale dalje od roda v rod kot najdragocenejša zapuščina rodbine. Stik med sorodniki je ostal tesen, vpliv dobrega duha, ki je vladal med njimi, je gospodoval dalje in prehajal od starejših družinskih udov na mlajše. Tudi tisti družinski udje, ki si sicer niso mogli ustanoviti lastnega ognjišča, lastnega rodbinskega življenja, so ostali doma in so se smatrali do smrti za člane prav tiste rodbine, v kateri so bili rojeni in v kateri so zrastle iz otrok v moše in žene. Kot »stric in teta« so ostajali pri hiši in z gospodarjem in gospodinjjo vred nosili vse skrbi za obstoj in razvoj doma, gospodarstva in družine. Ti strici in tete so bili največje jamstvo, da lepe stare tradicije v rodbini ne bodo zamrle, saj so jim bila srca polna plemenitega navdušenja za vse lepe strani narodnega življenja in iz teh bogatih src je to navdušenje takorekoč samoposebi prehajalo na mladino v družinskem krogu. O tem je prav lepo in z globokim čutom govoril naš zdravnik dr. Breclj na zadnjem katoliškem shodu v Ljubljani. Sedaj je pa takih stricev in tet že jako malo — rajši gredo po svetu — dedi in babice so pa marsikje le bolj za nadlogo, ni čudno da le malokdo more povedati, kako se je njegova stara mati pred poroko pisala. Kdo bi se briga za take malenkostne reči!

Značilno za današnje razmere je tole: Pred 14 dnevi sem se vozil z vlakom v Ljubljano. Z menoj so se vozile ženske in tožile nad žalostnimi časi. Zlasti ena ni mogla dovolj povedati, kako pokvarjen je njen dvanaštletni sinko. Nič ne uboga, nič ne mara za knjige, noče biti doma, samo družina malopridnih pohajčev mu je všeč. »Pa mu tolikokrat rečem,« je pripovedovala žena, »poglej vendar, kako vse drugačen je bil tvoj stric! Kako dober mož je sedaj, vidiš sam. Jaz ti pa povem, da je

bil tudi v tvojih letih ves drugačen kot si ti. Držal se je doma, pomagal je vsem pri domačem delu, rad je prebiral knjige, rad je molil. Pa veste,« je rekla žena vsa ogorčena, »kaj mi je včeraj odgovoril? Z roko je zamahnil in je dejal: e, mati, to je bilo že davno!«

Tako je in to je hudo. Današnji mladi svet misli, da vsi lepi zgledi plemenitega življenja spadajo v preteklost, z drugo besedo, med staro šaro, dandanes je pa treba čisto drugače živeti. Seveda bi ne bilo prav, če bi mi odrasli ljudje samo tožili nad pokvarjeno mladino in zabavljali nanjo, pomagati bi ji pa ne hoteli ali vsaj ne znali. Mladina ni slaba sama od sebe, dostikrat je zgolj žrtev razmer, v katerih živi. Sama si ne more pomagati, saj ne pozna sveta in življenja. Odrasli ljudje pa imamo vpogled v življenje in vemo, da je marsikaj na svetu drugače, kot je bilo nekdanj. Današnji mladi svet je po razmerah prisiljen, da je manj navezan na dom in na domače ljudi, da več obučuje s tujimi ljudmi in je seveda tudi močno pod tujim vplivom. Zato ni dosti dandanes, da mlade ljudi zgolj nazaj domov podimo, ampak moramo misliti tudi na to, kako jim bomo izven doma oskrbeli dobrih vplivov, dobre družine, dobrih zgledov. Potem ne bodo mislili mladi dečki, da je vse lepo in plemenito bilo davno, dobro za nekoč, za danes pa — zastarela šara.

Za danes naj bo dovolj, samo prav lepe pozdrave je treba še zapisati, ki jih pošilja vsem slovenskim fantom

njih iskreni prijatelj

star fant.

Vabilo k rednemu občnemu zboru Kmetijskega društva v Boh. Srednji vasi, r. z. z. o. z., ki se vrši dne 5. aprila 1923, ob treh popoldne v zadržnih prostorih. Vzporedi: 1. Poročilo načelnstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. poročilo letnega zaključka za l. 1921., 4. slučajnosti. Načelnstvo.

Sovraštvo in ljubezen.

(Dalje.)

Nekoliko tednov pozneje je nekdo potikal na Henrikova vrata. Vstopila je neka ženska.

»Henrik!«

»Lena! Ti — dekle ti?«

Brat in sestra sta se objela in iskreno poljubila.

»Lena, kaj hočeš, kaj hočeš danes tu? Jutri bo vendar tvoja poroka.«

»Da, in prišla sem te iskat. Moraš biti zraven, moraš. Brez tebe ne bo svatbe. Nimam očeta, nimam matere, nimam sestre, imam edinega brata — pa tudi ta noče iti z menoj v cerkev?«

»Lena, ne morem, ko pa ne morem —«

»Iahko, in tudi moraš! V zaprtem vozu te bom peljala domov, v zaprtem vozu se boš peljal z menoj v cerkev; ne bo te videla, ne bo videla nikakega sledu od tebe in po poroki boš lahko kmalu odšel.«

»Toda Lena, danes prideš, danes?«

»Da! Dopoldne smo bili pri notarju, nato pa sem se takoj odpeljala v Breslavo.«

»Toda, dekle, zakaj prideš baš na predvečer svoje poroke?«

»To je vseeno; če bi pa prišla prej, bi se ti gotovo zopet premislil. Sedaj pa

moraš iti z menoj, sedaj te bom vzela kam s seboj.«

Pogledal je zdravo, odločno dekle in oči so mu zažarele.

»Lena, ti si ljubka nevesta! In pa pogumna si, to moram reči. Lena, vesel sem te — ponosen sem nate — grem s teboj.«

* * *

Z večernim vlakom sta se peljala domov. Govorila sta malo. Včasih ga je peljala Lena za roko. Bil je naslonjen v kotu in je gledal ven v noč. Semintja so se zasvetile luči v kaki pokojni vasi.

Bila sta sama v vozu.

»Ali je to težka žrtev, Henrik?«

»Prijazno jo je pogledal.«

»Pač! O da! Toda ti si že vredna, Lena!«

Krepko je stisnil njeno roko.

»Henrik, ne veš, koliko sem že trpela radi tega, da si baš ti povzročil moje sroč in da sem ti stala preje tako na poti.«

»Vse je dobro, Lena! Tudi brez tebe bi tako prišlo, kot je. To so stare stvari, ki so že prešle.«

Na kolodvoru je čakal oskrbnik. Ko je zagledal Henrika, se je zgodilo nekaj, kar se ni še nikoli v njegovem življenju: iz njegovih, sicer tako trdno zaprtih ust mu je padla pipa.

»Lepo, lepo! Dobrodošel!« To je bilo vse, kar je rekel v pozdrav. In Henrik je čutil, da mu je srce močno bilo, ko je stisnil dobremu velikanu roko.

Nato je šel proti domu. Veliko razburjenje se ga je lotilo, vendar bi sedaj te poti ne hotel izbrisati. V vsej razburjenosti je bilo tudi čustvo veselja, ki obljame tudi najrevnejšega človeka, če pride domov.

Sedaj so prišli iz gozda; tam spoda so se zasvetile luči.

Bukovje in Zabukovje!

Z zaprtimi očmi se je peljal Henrik mimo Zabukovja na svoj dom. Tam je hitro skočil iz voza in šel v hišo.

»Henrik je prišel! Henrik je prišel!«

To je bil ženin. Padel je prijatelju okoli vratu in je bil ves iz sebe od veselja.

In še nekdo se je tiho približal. Matija. Henrik mu je ponudil roko in je hotel nekaj izpregovoriti. Toda usnice so mu za trepetale, ni mogel spraviti besedice iz sebe. Matija ga je objel, in tako sta stala prijatelja nekaj časa nemo in tiho.

Nekoliko pozneje je stal Henrik sredi sobe, kjer so prebivali podnevi, in se ogledoval okoli. Še vse je bilo kakor vedno: peč je izžarevala udobno toploto, petrolejka je gorela, zunaj pa je bil veter.

Okoli njega so stale ljubljene osebe: žarečimi obrazi.

In Henrik Nagliču se je zdelo, kot bi prišel domov.

Bila je že pozna noč, pa so sedeli še vsi skupaj.

* * *

Tam preko, v Zabukovju se je dvignil v postelji smrtnobolni človek, ko se je peljal mimo Henrik.

»To je on, — Lota, to je on!«

Deklica ni odgovorila.

»Pojdi, pojdi k oknu, Lota! Poglej, če je on!«

»Ne, oče! Ne grem k oknu!«
Bolnik je zastokal in padel nazaj na blazine.

»Moram, — oh, oh, moram govoriti z njim; ne vzdržim več, — ooh — —«

Napadle so ga bolečine. Deklica se je nagnila nad bolnika. Luč je obsevala njen obraz. Bil je tako bel in tako prosojen, kot da bi bila ta strežnica sama težko bolna. Meta je prišla v sobo.

»Ali je prišel on, Meta?« je vprašal bolnik.

»Da! Videla sem ga. Prav hitro je stopil v hišo. Toda bil je on.«

Lotino telo je rahlo vztrepetal.

»Pojdi ven, Meta, pojdi zopet ven.«

Ko je bil sam s hčerjo, je Prek zastokal:

»Piši mu, Lota, — piši mu pismo, — naj pride sem k meni, — naj pride.«

»Ne morem mu pisati, oče, — ne, ne morem! Pomiri se, pomiri se!«

»Ne veš, Lota, kaj je to — ne morem umreti; ne morem umreti!«

Bleda deklica je stala nepremično ob postelji. Usta so ji vztrepetala. Solz ni imela več. »Kaj hočeš od njega, oče?«

»Povedati mu hočem, povedati vse!«

»Oče!«

»Povedati vse, — sicer — ne morem — ne morem umreti!«

»Sam se hočeš izdati? Oče!«

»Bolečine, Lota — ooh, in stari Naglič, — moj — moj prijatelj, — vedno prihaja nazaj — in sedaj bom moral k njemu — pod zemljo —«

Nastopila je noč, strašna noč. Vendar je živel v tem smrti posvečenem človeku upanje, da mu bo postalo lažje in boljše, če bo šlo to breme z njegove duše.

Proti jutru je pisala Lota Henrik: »Moj težkobolni oče Vas prosi, da bi prišli pred odhodom za par minut k njemu. — Šarlota Prek.«

»Ali boš zraven Lota, otrok — moj edini, ali boš zraven, — ko mu bom povedal? Sicer ne bom spravil iz sebe, — sicer bom obupal!«

»Da, bom zraven!«

Tiho je rekla to, a odločno.

ZAHVALA.

O priliki prerane smrti najinega očeta, gospoda

Ivana Remica

učitelja v pok. v št. Jurižu

nama je došlo od vseh strani toliko izrazov sozolja, da se ne moreva zahvaliti vsakemu posebej. Naj sprejmo tem potom vsi najino najtoplejšo zahvalo, posebej pa še preč. duhovščina, vsi gospodje in gospodične stanov. tovariši, vsi darovalci krasnih vencev in sploh vsi, ki so spremili rajnega na zadnji poti ali mu sicer izkazali zadnjo čast. Vsem prisrčni: Bog plačaj!

Lojzika Remic.

P. Ambrož Remic.

Naprodaj STROJI ZA OPEKO

na katerih se izdeluje navadna, okrogla in zarezna.
A. TRŠAN, lesna industrija, JESENICE.

KUPITE izvanredno po znižani ceni belo platno za rjuhe, 150 cm široko, meter Din 27.—, isto bolj grobo, meter Din 33.—. Isto se Vam priporoča ugodni nakup blaga za birmance, ter za moške in ženske obleke. Vzorce od platna zastonj. — Se priporoča

Anton Savnik — škofja Loka.

OBCNI ZBOR

Osrednje vinarke zadruge za Jugosl. vijo r. z. z o. z. v Ljubljani, se bo vršil v sredo, dne 15. aprila 1925 ob 18. uri v predsednikovi pisarni na Kongresnem trgu št. 2 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva ter odbritev računskega zaključka za leto 1924; 2. branje revizijskega zapisnika Zadrugne zveze; 3. volitev nadzorstva in dopolnilna volitev načelstva; 4. slučajnosti. Člani zadruge, ki se bodo udeležili obnega zbora, lahko prinese s seboj pokušno vina, katerega bi radi oddali. Novi člani naj pošljijo svoje prijave na naslov zadruge: Ljubljana, Kongresni trg 2. Pristopnina znaša Din 5, članarina pa Din 25. — Načelstvo. 1866

V KAMNIKU

kupite najceneje v novi trgovini

M. KRAMAR, Glavni trg

Velika izbira volnenega blaga za moške in ženske obleke, klobukov in svilenih rut.

Semenski oves

francosko LUCERNO — DOMAČO DETELJO —

razna TRAVNA SEMENA — PESO, GRAHORO,

priporoča za pomladansko setev

FRAN POGAČNIK

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA ŠT. 36.

Cene padle! Kje ???

V modni in manufaktorni trgovini

F. in I. Goričar „Pri Ivanki“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

katera je dobila zelo veliko izbiro modnega BLAGA za moške in ženske obleke, kotenine, delenov, celirjev, exfordov; svilenih, delenastih in kambrikastih rut. Izgotovljene otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, najmodnejše moške srajce itd. po neverjetno nizkih cenah.

Pridite in prepričajte se!

Zoper slabo prebavo,

bledico in oslabelost naročajte HOČEVARJEVO »AROMATICO ŽELEZNATO TINKTURO« po 20 Din steklenici! — Številne zahvale na razpolago! Po pošti od 3 steklenic dalje — samo od izdelovalca lekarnarja HOČEVARJA, VRHNIKA.

FABIANI & JURJEVEC

LJUBLJANA :: Stritarjeva ulica št. 5.

Priporočava se slavnemu občinstvu pri nakupu BLAGA za OBLEKE. Največja izbira svilenih RUT in ŠERP. — Postrežba solidna ter nizke cene.

Dobro in poceni

se kupuje v manufaktorni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo

Kolinsko

cikorijo

izvrsten pridelek za kavo.

STOLARNA — Anton Kobi

(BOROVNICA). — Zaloge upognjenega pohištva.
Centrala: Ljubljana, Izanska cesta 22.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Najboljši

šivalni stroj je edino le Josip Petelinca

znamke

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega

spomenika, ob vodni

Posk v vazenju brezplačno. Večletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

Pri odjemu čez 500 Din 5% popusta!

Neverjetno!

Prodajam vse manufakturno blago, kakor: najfinerše češke kamgarne za obleke in površnike, sukno od najboljšega angleškega do najcenejšega (Din 38), žamet za hlače, kakor tudi hlače, ševjet vseh vrst, fini češki celir, šifone (od 14 Din), plavino in vse drugo po izredno nizki ceni in pri odjemu čez 500 Din dam 5% POPUSTA!

Krojači in šivilje popust pri vsaki vsoti.

Edino pri

Ivan Kos

Šiška, Celovška cesta 2.

Podružnica: Ljubljana, Sv. Petra cesta 23.

Podružnica: Gorenjsko, Srednja vas št. 2.

Pri odjemu čez 500 Din 5% popusta!

BOLNI NA PLJUCIH

Tisoči so že ozdraveli!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehrane,

ki je že mnoge rešila. Uporablja se lahko v vsakem navadnem življenjskem položaju in pomaga, da se bolezen hitreje premaga. — Nočno potenje in kašelj izgine, telesna teža se dviga in polajšano zvrpanje ustavi bolezen. Resni moške zdravniške vede potrjujejo lažnost moje metoda in radi dovoljujejo uporabo. Čim prej se prične s mojim načinom prehrane, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONJ

dobite mojo knjigo, iz katere izveste vse potrebno. — Ker raspoložim skupaj samo 10.000 VZORCEV BREZPLAČNO pišite takoj, da boste tudi Vi med srečnimi prejemalci.

August Märzke, Berlin — Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5. — Abteilung 869.

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev **LUDVIK BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6**

Ne veste še, da dobite

trpežne kotle za žganjekuho
domačega izdelka ceneje kot
prešane kotle pri kotlarju

Ivan Kapelj — Ljubljana

Šiška, Planinska cesta 168.

Naročila sprejemam tudi na Vevčah pri Ljubljani

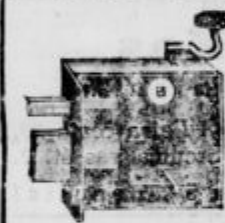

Tvrška F. Fajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladec
in tudi visoke iz mehkega in
trdega lesa, postelje, mo-
droce, žimnice, žičnike,
stole, mize, sploh vso hišno
opravo dobite le v

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17
po najnižjih cenah.

Velezaloga dalmat.
cementa „Titan“,
karbida, železa,
okovja, kuhinjske
posode, tehtnic itd.
po najnižjih, brez-
konkurenčnih cenah

samo pri **BREZNIK & FRITSCH**
trgovina z železnino, Ljubljana, Stritar-
jeva ulica šte. 7. Zahtevajte ponudbe,
da se prepričate o nizkih cenah!

Sedaj je dobro,

pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet
in ude nadrgnila s Fellerjevim belečine olajša-
jočim **ELSAFLUIDOM**. Imate bolečine v udih?
Nahod? Glavobol? Zobobol? Grče? Trpite na
slabosti? Slabem spanju, nervoznosti? Poizkusite
Fellerjev Elsafluid, kateri Vam bo v hudih dneh
dober prijatelj. En zavoij s 6 dvojnati ali 2
specialnima steklenicama z zavojino in poštnino
za 62 Din pri lekarnarju **EUGEN V. FELLER** v
Stubici Donji, Elsa trg 16. — Hrvaško. 7045

Kadar pridete v Ljubljano

oglejte si veliko zalogo **BLAGA** za moške in
ženske obleke. — Blago kakor cena Vam bosta
ugojala.

IZPLAČALA SE BO VOZŃJA!

R. MIKLAUC

»PRI ŠKOFU«, LJUBLJANA.

Belo platno

trpežno „Trit“ in 12 Din, močno
„Sava“ 12 Din, Slovensko platno „Bogradi“
zelo močno 16 Din, fino „Bogradi“
tkanina 17 Din, zelo fino tkanina
„Gorica“ za krajce 19 Din, posebno
fino material satin 22 cm 22 Din,
raspoložljiva veletrgovina **R. Ster-
mecki**, Celje št. 19. Ilustrirani
cenik z več 1000 slikami se pošlje
vsakemu zainteresiranemu na zahtevo, s
katalogi in račne manufakturne
robo pa samo za 8 dni na ogled.
Kdor pride z vlakom osebno ku-
povati, dobi nakup primerno po-
vratitev vožnje. Naročila do 500
Din posreduje prosto. — Trgovci enkratno ceno.

Važno za kovače!

Tvrška D. Čebin, Ljubljana Wolfova št. 11
Vam dobavi v plombiranih vrečah a 50 kg
najceneje

1^a angleški kovaški premog

po 100 Din za 100 kg

1^a angleški šlezjski in livarniški koke

po 120 Din za 100 kg

Dvakrat izdatnejši kot dom. premog. Kdor
poskusi enkrat, ostane stalen odjemalec.
PREPRIČAJTE SE TUDI VI!

Iščem **vajenca** za mlinarja, ki je dobrih, po-
štenih staršev in ima veselje
za to obrt. **A. ČERNE, FUŽINE—SP. HRUŠICA.**

I. KRAJEC nasl., Novo mesto

knjižarna, tiskarna in knjigovezica, ter trgovina
s papirjem, različnim pisarniškim in šolskim orod-
jem, devocionalijami itd. — Zaloga tiskovin za
župnije, županstva in šole.

NARODNA BIBLIOTEKA:

1. 2. in 3. snopič: »Čbelica«. I. II. in III. bukvice,
Kastelic. — 4. snopič: »V gorskem zakotju«. Povest,
A. Koder. — 7. »Krvna osveta«. Povest, poslovenil
F. Mirovčkov. — 8. in 9. snopič: »Nesrečnica«. Povest,
poslovenil I. P. — 11. snopič: »Za kruhom«. Povest,
poslovenil P. Miklavc. — 12. snopič: »Spi-
si Andrejkovega Jožeta«. I. — 13. 14. 15. in 16.
snopič: »Babica«. I. in II. Poslovenil Fr. Čegnar.
19. snopič: »Berač«. Povest. »Elizabeta«. Črtice.
— 20. snopič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. III.
— 21. snopič: »Bci s prirodo«. — »Treskova Urš-
ka«. — 22. in 23. snopič: »General Lavdon«. oče
vojakov imenovan. — 24. snopič: »Spisje«. Priredil
P. Miklavc. — 25. in 26. snopič: »Bea in dnevnika«. Spisala
Lujza Pesjakova. — 27. 28. in 29. snopič: »Grška
mythologija«. Poslovenil L. Koprivšek. — 30.
31. in 32. snopič: »Grška mythologija«. Poslo-
venil L. Koprivšek. — 33. in 34. snopič: »Rimska
mythologija«. Poslov. L. Koprivšek. — 35. snopič:
»Spisi Andrejkovega Jožeta«. IV. — 36. 37. in
38. snopič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. V. Za-
lost in veselje. — 39. snopič: »Solnce in senca«. —
40. snopič: »Svitozav«. Povest. Vonomir-Križan. —
41. in 42. snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. ro-
man. Podravski. — 44. in 45. snopič: »Z ognjem in
mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 46. in 47. sno-
pič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. roman. Podravski.
— 48. in 49. snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod.
roman. Podravski. — 50. in 51. snopič: »Z ognjem
in mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 52. in 53.
snopič: »Z ognjem in mečem«. Zgod. roman. Pod-
ravski. — 54. 55. in 56. snopič: »Z ognjem in
mečem«. Zgod. roman. Podravski. — 57. snopič:
»Spisi Andrejkovega Jožeta«. VI. — 58. snopič:
»Zaroka o polnoči«. Novela. Basnigoj. — 59. sno-
pič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. VII. — 60. sno-
pič: »Spisi Andrejkovega Jožeta«. VIII. — 61. 62.
in 63. snopič: »Napoleon I.« Iz rušine prevel Iv.
Steklasa. — Cena snopiču 5 Din.

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv.: »Ljudevit Hrastar«. — »Golobček«. Poslov.
P. Hugolin Sattner. — 3. zv.: »Pridni Janezek in
hudobni Mihec«. Poslov. P. Florentin Hrovat. —
6. zv.: »Ferdinand«. Posl. P. F. Hrovat. — 7. zv.:
»Jagnje«. — »Starček z gore«. Posl. P. F. Hrovat.
— 8. zv.: »Pirhi«. — »Ivan, turški suženj«. Posl. P.
F. Hrovat. — 13. zv.: »Sveti večer«. Posl. Fr. Sa-
lezij. — 14. zv.: »Povodenj«. — »Kartuzijanski sa-
mostan«. Posl. Fr. Salezij. — 15. zv.: »Pavlina«. Posl.
Fr. Salezij. — 16. zv.: »Roparski grad«. — »Ptičje
gnezdo«. — »Poškodovana slika«. — »Ti-
skovna pomota«. — »Spominčica«. Posl. P. Blanko,
franciškan. — 17. zv.: »Brata«. — »Različni se-
stri«. Posl. P. Beno-Strauss. — Cena brošurane-
mu zvezku 7-50 Din, trdo vez. 10 Din.

PRI VEČJEM NAROCILU ZNATEN POPUST!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon. št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzolv.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.545

v lastni palači (vis a vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu
št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.